

REKLAMA W CWA
tel. (56) 682 26 80

Indywidualnie do ucznia

Unia finansuje nowatorskie zajęcia dla najmłodszych dzieci

str. 2

Nie umiemy brać

Poręczenia kredytowe nadal niedoceniane przez naszych przedsiębiorców

str. 3

Prawybory

Kto burmistrzem, wójtem, starostą?

str. 9

REKLAMA

PRYWATNE ŚWIADCZENIE MEDYCZNE

- poradnie specjalistyczne
- pracownie diagnostyczne
- laboratorium
- chirurgia jednego dnia

rejestracja tel.: **56 658 44 22**
www.citomed.pl

ISO 9001:2000
Lecznice Citomed Sp. z o.o.
Toruń, ul. M. Skłodowskiej-Curie 73

CZWARTEK

14 października
2010

nakład 2200 egz.
ISSN: 2080-0878

1,49zł

w tym 0% VAT

nr 41/2010 (81)

CWA

TYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO

Wąbrzeźno

PKP WąbrzeźNOC

Do naszej redakcji zadzwonił Czytelnik, zbulwersowany otoczeniem wąbrzeskiego dworca PKP. Szczególnie po zapadnięciu zmroku z powodu fatalnego oświetlenia jest to miejsce, w którym nie można czuć się ani przyjemnie, ani bezpiecznie.

Jedna latarnia na parkingu przed dworcem to stanowczo za mało

Rzeczywiście, wchodząc wieczorem na drogę dojazdową, łączącą dworzec PKP z ul. Kętrzyńskiej lepiej mieć przy sobie latarkę. Ponad stumetrowy odcinek nierównego chodnika wiodący do dworca oświetlony jest (a raczej nie jest oświetlony) jedynie przez dwie latarnie na obu jego końcach. Lamy tych latarni są słabe, a w dodatku zasłonięte przez gałęzie drzew, które „kradną” ich światło. Już po przejściu kilku kroków przechodzień może się poczuć jak w ciemnym tunelu i poruszać się niepewnie, nie widząc nierówności chodnika pod swoimi stopami. Po drodze stoi wprawdzie jeszcze kilka latarni, ale żadna z nich nie świeci po zapadnięciu zmroku.

- Przejeżdżając tamtędy po zmroku, cieszę się, że przy swoim rowerze mam lampkę – mówi jeden z wąbrzeskich cyklistów, któremu zdarza się jeździć w okolicach dworca. – Pozostaje mi jedynie współczuć pieszym, którzy idąc po nierównym, nieoświetlonym chodniku muszą liczyć na łut szczęścia, żeby się nie potknąć.

Nie lepiej wygląda sytuacja przed samym budynkiem dworca. Po zapadnięciu zmroku rozległy plac przed budynkiem jest oświetlony tylko przez jedną z kilku umieszczonych wokół niego latarni. Samochody zaparkowane po przeciwnej stronie placu stoją już w głębokim cieniu, co, jak powiedział dzwoniący do redakcji Czy-

telnik, sprzyja aktom wandalizmu. Słabo oświetlone jest także główne wejście do budynku dworca.

- Oświetlenie wokół budynku dworca i na drodze dojazdowej do niego jest sprawą leżącą w gestii PKP – poinformowała nas Marzanna Wiśniewska z wydziału gospodarki komunalnej urzędu miasta. – Owszem, docierały do nas skargi na temat stanu nawierzchni i chodników wokół dworca, które przekazywaliśmy do osób odpowiedzialnych za ich utrzymanie, ale o złym oświetleniu dotąd nie słyszeliśmy. Na ulicach, za które odpowiada miasto w tym tygodniu zrobimy nocny objazd, który pozwoli nam na naprawienie niedziałających lamp.

Problem kiepskiego oświetlenia dworca dociera też do PKP:

- O złym oświetleniu okolicy wąbrzeskiego dworca PKP dowiedziałem się dopiero teraz, od was – powiedział we wtorek rano Henryk Przerwa z Rejonu Administracji i Utrzymania Nieruchomości PKP w Grudziądzu. – Niestety, nie mogę być na pięćdziesięciu dworcach codziennie i sprawdzać

stanu ich otoczenia, a takie problemy jak ten rozwiązujemy, gdy tylko się o nich dowiemy. Poprawimy oświetlenie wokół dworca jak najszybciej, a na przyszłość proszę tego typu sprawy zgłaszać bezpośrednio do mnie, dzwoniąc pod numer 607 331 882.

tekst i fot.
Jarek Brzuska
REKLAMA

BEZPŁATNA INFOLINIA 800 700 900
TEL. 71 797 22 30 KOSZT POŁĄCZENIA ZGODNY Z TARYFĄ OPERATORA

www.aigbank.pl

AIG Bank
...i masz wszystko!

Wąbrzeźno
ul. Kościuszki 2A
czynne: pon.-pt. 9.00-17.00

AIG BANK POLSKA SA **finanse dla domu**

korzyści: pożyczki, oszczędności, lokaty, ubezpieczenia

Od 8 czerwca 2010 r. właścicielem AIG Bank Polska SA jest Santander Consumer Bank SA. W okresie przejściowym moście Państwo nadal otrzymywać materiały z nazwą lub logo American International Group, Inc. („AIG”), wykorzystywanymi za zgodą AIG, które jednak nie będą ponosić odpowiedzialności za treść takich materiałów i powiązane z nimi produkty. Po zakończeniu okresu przejściowego materiały będą opatrzone inną nazwą lub logo. / Effective June 18, 2010 AIG Bank Polska SA was sold to Santander Consumer Bank SA. During a transition period, you may continue to receive materials that bear the American International Group, Inc. („AIG”) name and/or logo, which are used with the permission of AIG. Neither AIG nor any of its subsidiaries will be liable to you for such materials or their associated products. Following the transition period, materials will reflect different name(s) and logo(s).

REKLAMA

Dom Weselny
„Tajemniczy Dwór”

Organizujemy:
wesela,
komunie,
chrzciny,
obiady firmowe,
bankiety,
przyjęcia rodzinne i inne imprezy okolicznościowe.

SYLWESTER 2010
Zapraszamy

Sala na 160 osób.
Konkurencyjne ceny.

Małe Pułkowo 36, 87-207 Dębowa Łąka
tel. 607 57 45 25, **www.tajemniczydwor.pl**

Dębowa Łąka

Indywidualnie do ucznia

Gmina Dębowa Łąka wdrożyła w szkołach program indywidualnego nauczania uczniów najmłodszych klas szkół podstawowych. Program ma pomóc wprowadzić nową podstawę programową oraz wyrównać różnice, które mogą wynikać z obniżenia wieku szkolnego.

Gmina po raz pierwszy w roku szkolnym 2010/2011 mogła ubiegać się o unijne środki na zorganizowanie w klasach I-III szkół podstawowych zindywidualizowanego nauczania.

- Nie musieliśmy startować w konkursie. Byliśmy zobowiązani do napisania poprawnego wniosku o dofinansowanie dla wszystkich prowadzonych przez nas placówek, które chciały się włączyć do projektu. Każda szkoła mogła dostać na realizację zajęć 30 tys. złotych – mówi wójt gminy Dębowa Łąka Stanisław Szarowski.

Projekt obejmuje trzy kolejne lata i jest realizowany w Szkole Podstawowej w Wielkich Radowiskach, Łobdowie i w Dębowej Łące. Ma on się przyczynić do zmiany sposobu pracy szkół. Tym samym pomóc w indywidualizacji nauczania w kontekście wdrożenia nowej podstawy pro-

gramowej i uwzględnić indywidualną pracę z dzieckiem w celu wsparcia jego rozwoju. Szkoły mogą zorganizować dodatkowe zajęcia zarówno dla uczniów zdolnych, jak i nieradzących sobie z nauką, a także kupić potrzebne pomoce dydaktyczne.

- W ramach programu zorganizowano zajęcia logopedyczne. Są one niezbędne, gdyż wzrasta liczba uczniów z wadami wymowy. Dzieci szczególnie uzdolnione będą prowadzić m. in. obserwacje przyrodnicze. Dużą zaletą programu jest to, że oprócz dodatkowych zajęć przyznane pieniądze można częściowo wykorzystać na doposażenie bazy dydaktycznej. Zostaną zakupione programy komputerowe z zakresu logopedii, laptopy i inne urządzenia elektryczne oraz meble – dodaje Stanisław Szarowski.

Agnieszka Zielińska

Dębowa Łąka

Długo oczekiwana inwestycja

Ruszyły prace związane z budową kanalizacji sanitarnej w gminie Dębowa Łąka.

Przejeżdżając przez wieś Niedźwiedź a następnie Dębową Łąkę dało się zauważyć wykopy, przebudowy, betonowe rury i maszyny budowlane. Taki widok otaczał nas z powodu budowy kanalizacji sanitarnej.

- Prace budowlane idą sprawnie i bezproblemowo. W chwili obecnej są bardzo zaawansowane. Podzieliliśmy je na trzy etapy. Pierwszy już zakończyliśmy. Polegał on na wykonaniu odcinka głównego wraz z kanalizacją Niedźwiedzia i włączeniu do przepompowni w Wałycz. Następny etap rozpoczęliśmy wiosną w centrum wsi Dębowa Łąka. Prace na tym etapie są wykonane w 50%. Na rozkopanych ulicach pojawił się nowy asfalt. Zakończenie tego etapu przewidujemy w połowie przyszłego roku. Planujemy jeszcze trzeci etap,

który miałby polegać na budowie sieci kanalizacji w Wielkich Radowiskach. Wystąpiliśmy do Urzędu Marszałkowskiego z wnioskiem

o dofinansowanie tego zadania – mówi wójt gminy Dębowa Łąka Stanisław Szarowski.

Agnieszka Zielińska

Wąbrzeźno

Są jeszcze miejsca nieznane...

Dla miłośników dalekich podróży i poznawania nieznanego świata szykuje się nie lada atrakcja. 22 października w galerii Wąbrzeskiego Domu Kultury odbędzie się spotkanie z podróżnikami Lechem i Wojciechem Flaczyńskimi, którzy podzielą się swoimi wrażeniami z wyprawy na daleką północ Kanady.

Jeden z gospodarzy spotkania
- Lech Flaczyński

Celem rodzinnej wyprawy było zdobycie najwyższej góry Kanady – szczytu Mt. Logan (5966 m n.p.m.). Ekspedycja, w skład której weszli ojciec i syn nazywała się „Polish Mt. Logan Expedition” i wiodła przez dzikie terytoria północnej Kanady w Góry Świętego Eliasza. Wyprawa obejmowała trzytygodniową wspinaczkę na szczyt i było to dopiero drugie polskie wejście na tę górę. Lech i Wojciech Flaczyńscy uczestniczyli także w spływie składanym canoe rzekami Eagle i Porcupine,

Podróżnicy dokonali drugiego polskiego wejścia na najwyższy szczyt Kanady

które płyną przez całkowicie bezludne tereny za kołem podbiegunowym.

Organizatorzy tego spotkania zapewniają, że zostaną podczas niego przedstawione slajdy i filmy z dwupółmiesięcznej, obfitej w dramatyczne momenty wyprawy na daleką północ Kanady i Alaski. Liczą na to, że w Wą-

brzeźnie nie zabraknie chętnych do spotkania się „na żywo” z podróżnikami, których będzie można zapytać o szczegóły wyprawy w mało znane zakątki świata.

Spotkanie z podróżnikami odbędzie się 22 października o godzinie siedemnastej.

Jarek Brzuska,
fot. nadesłane

**Zamieść reklamę swojej firmy
w Tygodniku Regionu Wąbrzeskiego
ZADZWOŃ !!! tel. (56) 682 26 80**

**CWA TYGODNIK REGIONU
WĄBRZESKIEGO**

**BIURO DORADZTWA I POŚREDNICTWA
W DOCHODZENIU ODSZKODOWAŃ PO WYPADKACH**

Tomasz Przybyszewski, 87-400 Golub-Dobrzyń, ul. Rynek 20, e-mail: biurotp@op.pl

DORADZTWO BEZPŁATNE!

PŁATNOŚĆ WYŁĄCZNIE PO UZYSKANIU ODSZKODOWANIA

POTRZEBUJESZ PROFESJONALNEJ POMOCY? DZWOŃ! tel. 608 380 227

REKLAMA

TYGODNIK REGIONU
WĄBRZESKIEGO

CWA
www.cwa.info.pl

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
tel. (56) 68 22 680
e-mail: redakcja@wpr.info.pl
Redaktor naczelny:
Karolina Rokitnicka

Dział reklamy:
tel. (56) 68 22 680
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Ogłoszenia drobne:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Dworcowa 4
tel. (56) 68 22 680

Wydawca:
Wydawnictwo Promocji Regionu Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20

Druk:
EDYTOR Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 10

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Dębowa Łąka

Ekologiczna bomba

Rozpoczęły się prace związane z usuwaniem groźnych dla środowiska i ludzi starych środków ochrony roślin oraz innych odpadów niebezpiecznych, magazynowanych w mogilniku w Małym Pułkowie.

Mogilnik to rodzaj składowiska toksycznych odpadów rolniczych i przemysłowych, które najczęściej w studziennych kręgach zakopano w latach 60. i 70. Choć przetrwały one już tyle lat konieczna jest ich jak najszybsza likwidacja.

Jeden z takich mogilników znajduje się w Małym Pułkowie. Składa się z 26 studni z kręgów betonowych i jednej cysterny. Łącz-

nie zgromadzono prawie 108 m³ opryszków. Przetarg na wydobycie chemikaliów wygrało konsorcjum firmy SEGI-AT z Warszawy i Hydrogeotechnika z Kielc.

- Likwidacja mogilnika polega na usunięciu ze studni niebezpiecznych odpadów poprzez zapakowanie ich w beczki. Następnie zostaną one wywiezione do spalarni odpadów niebezpiecznych w Dąbrowie

Prace przy likwidacji mogilnika w Małym Pułkowie Górniczej. Skażony gruz ze zlikwidowanych studni i zanieczyszczona ziemia trafi na specjalne składowisko. Ostatni etap prac będzie polegał na wypełnieniu powstałych dołów czystą ziemią i wyrównaniem terenu – mówi wójt gminy Dębowa Łąka Stanisław Szarowski.

Agnieszka Zielińska
fot. nadesłane

Wąbrzeźno

Nie umiemy brać

Od prawie pięciu lat działa Toruński Fundusz Poręczeń Kredytowych, z którego pomocy mogą korzystać także właściciele małych i średnich firm z Wąbrzeźna. Okazuje się, że mimo oferowanych przez TFPK preferencyjnych warunków, nasi przedsiębiorcy nie korzystają z pomocy tej organizacji.

Toruński Fundusz Poręczeń Kredytowych jest organizacją, która zrzesza gminy i powiaty w celu aktywnego przeciwdziałania bezrobociu na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Od 2005 roku jednym z udziałowców funduszu jest gmina miejska Wąbrzeźno. Oprócz niej na wsparcie funduszu mogą liczyć małe i średnie przedsiębiorstwa, które działają na terenie miasta i gminy Toruń oraz powiatów gołubsko-dobrzyńskiego, rypińskiego i brodnickiego.

Misją funduszu jest wspieranie rozwoju lokalnego przez udzielanie poręczeń kredytowych małym i średnim podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą oraz podmiotom rozpoczynającym działalność gospodarczą. Preferencje przy udzielaniu poręczenia mają beneficjenci występujący o kredyt lub pożyczkę w związku z planowanym zwiększeniem liczby miejsc pracy lub działaniami proekologicznymi.

- Niestety, przez pięć lat naszej współpracy z TFPK okazało się, że nasi przedsiębiorcy nie potrafią korzystać z pomocy tej organizacji – mówi Gizela Pijar z wydziału promocji urzędu miasta. – Liczby mówią same za siebie. W tym czasie TFPK poręczył zaledwie dziesięć kredytów, opiewających na kwotę niewiele ponad siedemset tysięcy złotych. Nie mamy co porównywać się z Toruniem, gdzie fundusz w tym czasie udzielił 556 poręczeń na kwotę 65 milionów złotych, ale w innych porównywalnych do naszego miastach przedsiębiorcy darzą tę instytucję większym zaufaniem, śmiało sięgając po jej poręczenia.

Rzeczywiście, zestawienie środków, jakie fundusz poręczył

Od 1.01.2005 do 30.09.2010 TFPK zawarł 789 umów, udzielając tym samym poręczeń na kwotę 83.497.656 zł.

- Powiat toruński – 556 poręczeń na kwotę 65.665.504 zł
- Powiat brodnicki – 63 poręczeń na kwotę 5.255.740 zł
- Powiat rypiński – 50 poręczeń na kwotę 3.934.890 zł
- Powiat gołubsko-dobrzyński – 86 poręczeń na kwotę 7.297.554 zł
- Miasto Wąbrzeźno – 10 poręczeń na kwotę 729.967 zł

Jarek Brzuska

w poszczególnych miastach i gminach, wypada na niekorzyść Wąbrzeźna.

- Zaciągnięte kredyty i pożyczki pozwalają na rozwój prowadzonej działalności gospodarczej oraz tworzenie nowych miejsc pracy, co z kolei przyczynia się do zmniejszania bezrobocia w regionie – informuje Dawid Marchlewicz z wydziału promocji ratusza. – Poza poręczeniami fundusz oferuje także nieodpłatnie usługi doradcze dotyczące działalności gospodarczej i zarządzania, jest ponadto organizatorem bezpłatnych szkoleń skierowanych do przedsiębiorców. Podkreślić należy, że głównym celem Toruńskiego Funduszu Poręczeń Kredytowych jest wspieranie powstawania nowych miejsc pracy i rozwoju lokalnej przedsiębiorczości, nie zaś osiągnięcie zysku.

Zasady i warunki uzyskiwania poręczeń można znaleźć na stronie <http://www.tfpk.torun.pl/>, w siedzibie głównej Funduszu przy ul. Wały Gen. Sikorskiego 12 w Toruniu i dzwoniąc pod numery 56 611 86 97 lub 56 611 86 95.

Wąbrzeźno

W nagrodę za służbę

Dwóch strażaków z komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej zostało awansowanych na wyższe stopnie. To nagroda za udział w akcji przeciwpowodziowej latem tego roku.

Uroczystość wręczenia awansów odbyła się w Golubiu-Dobrzyniu. Przyjechał tu zastępca komendanta wojewódzkiego PSP w Toruniu starszy brygadier Tadeusz Milewski. Komendant na uroczystym apelu wręczył awanse na wyższe stopnie. Otrzymali je mundurowi z naszej komendy.

Rafał Birnbach został awansowany na stopień ogólnistę a Jacek Kuligowski na stopień starszego sekcijnego.

Przypominamy, że nasi strażacy latem brali udział w akcji ratowniczej spowodowanej powodzią na południu Polski.

tekst i fot. Szymon Wiśniewski

Wąbrzeźno

Sanepid od kuchni

Chcąc przybliżyć specyfikę pracy w inspekcji sanitarnej, w Wąbrzeźnie organizowany jest Dzień Otwarty. Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna swoje drzwi otwóży 26 października.

W tym dniu każda zainteresowana osoba będzie mogła wejść do instytucji i zapoznać się z jej działalnością. Dzień otwarty odbędzie się w budynku przy ulicy 1 Maja 46, w godz. 8.00-15.00. Zobaczyć można będzie czym na co dzień zajmują się pracownicy Sanepidu, czyli jak rozwiązują problemy zdrowia publicznego w sposób kompleksowy, przeprowadzają kontrole i badania laboratoryjne w ramach nadzoru oraz prowadzą powszechną edukację zdrowotną i promocję zdrowia. Celem przedsięwzięcia jest przybliżenie władzom samorządowym, instytucjom oraz mieszkańcom naszego powiatu zasad, form oraz specyfiki pracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz jej struktur organizacyjnych.

Ponadto 21 października

o godzinie 1100 w Sali Konferencyjnej Starostwa Powiatowego w Wąbrzeźnie odbędzie się spotkanie z okazji powiatowych obchodów Dni Zdrowia Publicznego, w którym uczestniczyć będą zaproszeni przedstawiciele samorządów lokalnych, władz oświatowych, służby zdrowia, zakładów pracy oraz innych ważnych Instytucji znajdujących się na terenie naszego powiatu. Zaplanowano trzy wykłady. Marek Stanczewski przedstawi rys historyczny oraz organizację wewnętrzną Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Iwona Foksińska mówić będzie o bezpieczeństwie żywności i żywienia w świetle przepisów Unii Europejskiej. Anna Tadych opowie natomiast o zagrożeniach chemicznych.

(kr)

Powiat

Święto uczniów i nauczycieli

Dziś obchodzimy Dzień Edukacji Narodowej – święto uczniów i nauczycieli. Z tej okazji w szkołach odbywają się uroczyste akademie i apele. Klaudia, Kuba, Julia, Kinga, Anita i Kuba (na zdjęciu) w tym dniu składają najserdeczniejsze życzenia wszystkim nauczycielom. Dużo zdrowia, cierpliwości, wytrwałości, wielu sukcesów zawodowych oraz zadowolenia. My również przytęcamy się do tych życzeń.

fot. A. Zielińska

Powiat

Do Ziemi Świętej

Wąbrzeźnianie i nie tylko oni, mają niepowtarzalną okazję odwiedzić kolebkę chrześcijaństwa – Izrael. Organizatorem podróży do Ziemi Świętej jest Parafia Matki Boskiej Królowej Polski w Wąbrzeźnie i Klub Turystyczny „Włóczykij”.

Dla każdego katolika wycieczka do Ziemi Świętej jest podróżą życia. Pielgrzymkę do Izraela planuje się zazwyczaj z dużym wyprzedzeniem. Jest to wyprawa, do której trzeba przede wszystkim przygotować się duchowo. Parafia Matki Boskiej Królowej Polski i Klub Turystyczny „Włóczykij” planują podróż do Izraela na przełomie czerwca i lipca 2011 roku. Organizatorzy zapraszają wszystkich tych, którzy pragną zobaczyć miejsca związane z życiem i działalnością Jezusa Chrystusa.

Zwiedzanie Ziemi Świętej organizatorzy zaplanowali na 8 dni. Pielgrzymi mają do pokonania łącznie ok. 1530 km. W planach jest panoramiczne zwiedzanie świętego miasta Jerozolimy: kościoła Pater Noster, Bazyliki Narodów i ogrodu Getsemani (ogród Oliwny), sadzawki Bethesda (przy której Jezus uzdrowił chorego), uliczki Via Dolorosa. Oprócz tego w planie wycieczki jest zwiedzanie

Świętego Grobu i Wieczernika, w którym Jezus spożywał ostatnią wieczerzę z uczniami. Pielgrzymi odwiedzą Betlejem, a tam Bazylikę Narodzenia Pańskiego. Kolejnym punktem pielgrzymki będzie sanktuarium Nawiedzenia św. Elżbiety i Narodzenia św. Jana Chrzciciela. Organizatorzy zaplanowali również rejs po Jeziorze Galilejskim. Podróżując po Ziemi Świętej nie można nie odwiedzić rzeki Jordan, w której Jan Chrzciciel udzielał chrztu. W Nazarecie pielgrzymi zwiedzą Bazylikę Zwiastowania Najświętszej Marii Panny. Zobaczą również miejsce gdzie Jezus dokonał cudu - Kanę Galilejską.

Bez wątpienia podróż po Ziemi Świętej to niezapomniane spotkanie z bogatą historią wielu różnorodnych kultur obecnych na tych terenach od czasów starożytnych po czasy dzisiejsze.

Wszyscy zainteresowani udziałem w pielgrzymce więcej informacji mogą uzyskać kontaktując się z księdzem Dariuszem Pukalskim i Wojciechem Trzcńskim pod numerem tel. 509 705 908.

Paulina Grochowalska

TRASA WYCIEZKI

- Sharm El Sheikh
- Betlejem -
- Jerozolima -
- Tyberiada -
- Nazaret -
- Jerozolima -
- Sharm El Sheikh

Wąbrzeźno

Kolorowe wspomnienia

Zaczęła się już prawdziwa jesień, ale we wtorek w Wąbrzeskim Domu Kultury powrócił czas słonecznych wakacji. Stało się tak za sprawą wręczenia nagród uczestnikom konkursu plastycznego „Wakacyjna przygoda”, których prace można oglądać na wystawie w WDK.

Uczestnicy konkursu wraz z rodzicami czekają na wręczenie nagród

W hallu na piętrze Wąbrzeskiego Domu Kultury zostały wyeksponowane wszystkie prace nadesłane na jubileuszową, piątą edycję konkursu. Ponad sto rysunków, kolaży i wyklejankę przypomniło czas minionych wakacji. Fakt, że zostały one nadesłane nie tylko z terenu powiatu wąbrzeskiego, ale także z Kowalewa Pomorskiego czy Grudziądza świadczy o tym, że przez minione pięć lat konkurs zyskał już renomę. Po nadesłanych pracach widać było, że niektóre z nich wykonywane były w ramach zajęć lekcyjnych przez całe klasy czy grupy przedszkolne.

- Pamiętam pierwszą edycję konkursu, wtedy nie mieliśmy problemu z wystawieniem wszystkich nadesłanych prac, a teraz zajęły one cały hall – wspomina dy-

rektor WDK Andrzej Michewicz. – Ale nie martwi mnie to, mamy jeszcze drugi hall i inne sale. Dzieci utrwalają wspomnienia z charakterystyczną dla swojego wieku ekspresją i bardzo trudno nam było wybrać najlepsze prace i chcemy wystawiać nie tylko nagrodzone i wyróżnione prace, ale wszystkie dziecięce, wakacyjne wspomnienia.

Prace nadesłane na konkurs wykonane były różnymi technikami i przy użyciu różnych materiałów. Przeważały rysunki i obrazy wykonane akwarelami, ale nie brakowało także prac, w których wykorzystana była bibuła czy ziarna słonecznika.

tekst i fot. Jarek Brzuska

WYNIKI

W kategorii przedszkolaków:

1. Wiktoria Tryczak (Przedszkole Miejskie „Bajka”)
2. Weronika Jabłońska (Przedszkole Samorządowe w Radzynie Chełmińskim)
3. Aleksandra Krawczyk (Przedszkole Miejskie „Bajka”)

Wyróżnienia otrzymali: Julia Radko (Zespół Szkół w Radzynie Chełmińskim), Antoś Krawczyk (Przedszkole Miejskie „Bajka”), Nikola Otremba (Przedszkole Miejskie „Bajka – filia), Krystian Szkoła (Przedszkole Samorządowe w Radzynie Chełmińskim).

W kategorii uczniów szkół podstawowych:

1. Karol Kowalski (SP3 Wąbrzeźno)
2. Karolina Szwechłowicz (Zespół Szkół w Myśliwcu)
3. Julia Fiałkowska (SP3 Wąbrzeźno)

Wyróżnienia otrzymali: Martyna Paczkowska, Krystian Błaszkiwicz (oboje z SP w Jarantowicach), Patryk Cieśnik i Szymon Szlachcikowski (obaj z Zespołu Szkół w Myśliwcu), Marta Będzichowska (SP3 Wąbrzeźno) i Karolina Nowatka (SP Kowalewo Pomorskie).

Autorzy najpiękniejszych prac

REKLAMA

Blachodachówka
od 19,99 brutto

Trapez
od 17,99 brutto

gonty, dachówki,
ogrodzenia, akcesoria
montaż

JABŁONOWO POMORSKIE

ul. Główna 29A
tel. 783 168 278

e-mail: europa@jablonowo.wp.pl
Prosimy dzwonić przed przyjazdem

Wąbrzeźno

Spotkanie z żywą historią

Mieszkańcy Wąbrzeźna mają okazję zobaczyć w Muzeum kolejną wystawę ze zbiorów Instytutu Pamięci Narodowej. Tym razem ekspozycja dotyczy Powstania Warszawskiego. Niestety wąbrzeźnianie rzadko przychodzą na takie wystawy.

Wystawa przybliży zarówno genezę Powstania Warszawskiego, jego dramatyczny przebieg, straty poniesione przez powstańców, jak i późniejsze ich losy oraz propagandę przeciwko AK. Fotografie eksponują ludzi połączonych walką z okupantem, ofiary, jakich wymagała od nich ta walka oraz obraz Warszawy – miejsca, w którym, mimo tragicznych warunków, ludność cywilna starała się wieść normalne życie.

Na otwarciu ekspozycji w ubiegły wtorek zjawili się gimnazjaliści.

- Jest doskonała okazja, żeby to czego brakuje w podręcznikach i w programie szkół uzupełnić tutaj. Cieszy mnie współpraca z dyrektorem naszego gimnazjum, który jest historykiem i czuje co potrzeba tej młodzieży, żeby ta najnowsza historia była przez nich znana – mówi Andrzej Michewicz, dyrektor Wąbrzeskiego Domu Kultury.

Dyrektor gimnazjum Jan Józków wprowadził uczniów w temat Powstania Warszawskiego. Potem gimnazjaliści oglądali wystawę.

- Takie wystawy są potrzebne, bo możemy dowiedzieć się co naprawdę działo się podczas wojny. W podręcznikach wszystko jest tak ogólnie napisane. Tutaj zdobywamy dodatkowe informacje na temat tych wydarzeń. To jest dobre zarówno dla młodzieży, jak i dla każdego innego mieszkańca Wąbrzeźna. Można odświeżyć sobie pamięć. Powstańcy walczyli o Polskę, którą mamy teraz jaką mamy, ale jesteśmy Polakami i powinniśmy z szacunkiem odnosić się do ofiar wojny – mówi o wrażeniach z wystawy uczennica Joanna Rydzik.

Może mieszkańcy Wąbrzeźna powinni wziąć sobie do serca słowa gimnazjalistki i częściej odwiedzać Muzeum. Mimo że budynek mieści się niemal w centrum miasta i regularnie pojawiają się tam nowe, ciekawe wystawy, to zwykle nie cieszą się dużym zainteresowaniem. Statystyki Muzeum nie kłamią. Na wystawach, na których w innych miastach pojawiają się tłumy, u nas zjawiają się dwie, trzy, góra cztery osoby.

- Myślę, że dla tej młodzieży warto te wystawy organizować, a wąbrzeźnian zachęcam do ich odwiedzania. Jest możliwość spotkania żywej historii, ale też okazja porównania tego z własnym życiem. Moje pokolenie – pokolenie powojenne żyło w czasie innego ustroju. Te wystawy są jakby potwierdzeniem tego życia – mówi Andrzej Michewicz.

Wystawę „Powstanie Warszawskie” możemy oglądać jeszcze do 17 października w dniach i godzinach otwarcia muzeum (wt., pt. w godz. 9.00 – 17.00, czw. 11.00 – 15.00,

pierwsza i trzecia niedziela miesiąca godz. 11.00 – 15.00). Wstęp bezpłatny.

Dyrektor Wąbrzeskiego Domu Kultury zaprasza mieszkańców

Wąbrzeźna na dwie kolejne wystawy. W listopadzie na ekspozycję pt. „Kobiety internowane”, a w grudniu „Ludzie UB”.

tekst i fot. Paulina Grochowalska

Przedsiębiorstwo Usługowe "BARKA"

Oferuje:

- Sprzątanie mieszkań
- opieka nad osobami starszymi
- opieka nad dziećmi
- opieka nad zwierzętami domowymi
- opieka nad grobami

www.barka.uslugi.at
email: barka132@o2.pl

tel. 515 283 264

REKLAMA

www.bgz.pl

PROMOCJA POŻYCZKI TU I TERAZ 18 - 22 PAŹDZIERNIKA

- Maksymalna kwota kredytu bez zabezpieczeń – 50 000 zł
- Stała wysokość rat w całym okresie kredytowania
- Dodatkowo ubezpieczenie na życie i od utraty pracy

Wąbrzeźno, ul. 1 Maja 39, tel. 56 687 18 97

www.bgz.pl
Infolinia 801 123 456 (tel. stacjonarne, Era, Orange, Plus, Play)
+48 22 530 71 00 (pozostałe sieci i z zagranicy)

Oplata za połączenie według cennika operatora.

Bank BGZ
Pieniądze są dla ludzi

REKLAMA

REKLAMA

WWW.ERGEO.PL

ERGEO USŁUGI
GEODEZYJNE

geodeta inż. Krzysztof Hałaj

- * mapy do celów projektowych
- * tyczenie budynków i budowli
- * inwentaryzacje powykonawcze
- * podziały nieruchomości

ul. Wiśniowa 10, 87-200 Wąbrzeźno
e-mail: ergeo@ergeo.pl

tel. 697 300 660

SPRZEDAŻ
WĘGLA, MIAŁU,
EKO GROSZKU
- PIEKLORZ

OSTROWITE 80B
(TRASA GOL.-DOB.-KOWALEWO POM.)
tel. (056) 683 28 28
tel. 606 148 049
WYSOKA JAKOŚĆ!
ATRAKCYJNE CENY!

Powiat

Zdobywcy fortu

Uczniowie z klas pierwszych Zespołu Szkół Zawodowych w Wąbrzeźnie i Zespołu Szkół we Wroniu uczestniczyli w niecodziennej przygodzie na terenie dawnego fortu obronnego FORT IV w Toruniu.

W zajęciach integracyjnych na terenie toruńskiego FORTU IV uczestniczyło 21 uczniów ze wszystkich klas pierwszych Zespołu Szkół Zawodowych w Wąbrzeźnie i 9 z Zespołu Szkół we Wroniu. Wyjazd integracyjny do Fortu IV był jednym z wielu działań w ramach projektu unijnego „Dziś uczeń – jutro pracownik”, który realizuje w tym roku szkolnym starostwo powiatowe.

- Chodziło o to, żeby uczniowie przeżyli coś ciekawego, co w przyszłości mogłoby być dla nich doświadczeniem pozytywnym, z czym mogliby się identyfikować i co w jakiś sposób podnosiłoby ich wartość – mówi o wyjeździe integracyjnym Anna Szelażek, pedagog szkolny i organizatorka.

Na miejscu na uczestników czekało mnóstwo atrakcji. Najpierw zwiedzali fortyfikacje. Dowiedzieli się jak funkcjonował kiedyś fort, jakie były strategie obrony i wyposażenie. Zwiedzili Starówkę i pozostałości zamku krzyżackiego. Atrakcją była sala strachu, w której straszyla m. in. mumia. Wyzwaniem dla młodzieży, któremu z trudem sprościli było samodzielne gotowanie grochówki. Najciekawszym zajęciem były nocne podchody przy świetle pochodni w podziemiach fortu.

Następnego dnia na uczniów czekały jeszcze trudniejsze wyzwania, takie jak profesjonalna musztra, instruktaż pierwszej pomocy, nauka łączności polowej i strzelanie z karabinku pneumatycznego. Największe wrażenie na uczestnikach wyprawy do Fortu IV zrobiły zjazdy na linie nad kilkumetrową fosą.

Zajęcia integracyjne pod hasłem „Pierwsze koty za płoty”, których nie brakowało podczas pobytu w forcie zaowocowały poznaniem wielu nowych kolegów i koleżanek.

Paulina Grochowalska
fot. nadesłane

Wąbrzeźno

Diabeł tkwi w szczegółach

Mroczne, futurystyczne wizje, barwne, fantastyczne postaci, dopieszczone szczegóły to cechy rysunków młodej artystki Sylwii Pietras. Wąbrzeźnianka w sztuce lubi poszukiwania i eksperymenty.

Sylwia Pietras rysuje od zawsze. Jest samoukiem. Nigdy nie interesowało ją malowanie natury i pejzaży. Za mało było w tym tajemnicy. Od początku fascynowała ją mroczna atmosfera, której małe elementy starała się przemyścić w rysunkach na szkolne konkursy. Przez lata nauki w liceum we Wroniu rozwijała swój talent, w udostępnionym przez internat pomieszczeniu, które służyło jej za małą pracownię. Wówczas powstały prace, które mieszkańcy Wąbrzeźna mogli podziwiać na wystawie w galerii Wąbrzeskiego Domu Kultury. Wystawa cieszyła się sporym zainteresowaniem. Sylwia Pietras wspomina te czasy z uśmiechem. Wiele cennych wskazówek otrzymała od nauczyciela wiedzy o kulturze Zbigniewa Izdebskiego.

- Próbuje, zawsze próbuje. To jest próba - może wyjdzie, może nie wyjdzie - Sylwia powtarza słowa nauczyciela, które motywowały ją do pracy.

Jak każda artystka Sylwia Pietras ma swoich mentorów. Wymienia dwa nazwiska: Hans Rudolf Giger i Zdzisław Beksiński. To Giger nadał kształt postaci Obcego w filmie „Obcy - ósmy pasażer Nostromo”. Motywem twórczości szwajcarskiego malarza jest postęp technologiczny. Wiele jego prac przedstawia świat przyszłości zniszczony przez nuklearne odpady, pozbawiony ludzi i zwierząt, zdominowany przez maszyny, wieżowce, plastik i stal.

- Szczegółiki to jest to zawsze chciałam tworzyć. Zwykła codzienna praca przełożona na obraz - zachwyca się twórczością swojego mistrza 24-letnia artystka.

Sylwia Pietras

W pracach Sylwii Pietras można też zauważyć inspirację fotografią i malarstwem Zdzisława Beksińskiego. Zdjęcia Beksińskiego przedstawiały ludzkie postacie często skulone, o zdeformowanych ciałach.

Przez około rok Sylwia Pietras prowadziła kółko plastyczne w WDK. Tam uczyła małych podopiecznych techniki rysowania, bo sam talent to tylko część sukcesu. Według artystki istotne są właściwe proporcje.

- Jeżeli już ma się te wizje, świadomość co chce się stworzyć, nie zawsze to można przełożyć na rysunek. Często pomysł jest super, ale z wykonaniem już gorzej. Trzeba więc ćwiczyć. Dobrze jeśli ktoś na te próby spojrzysz. Dla mnie pomysłodawcą jest mąż. On coś dopowie, coś podpowie, ale samemu ciężko byłoby mu coś przełożyć na papier - mówi Sylwia.

Wąbrzeźnianka tematy czerpie z życia, z wydarzeń i rozmów. Przepuszczając zwyczajne, co-

dzienne przedmioty przez swoją bogatą wyobraźnię tworzy rysunki fantastyczne.

- Czasami 2 tygodnie myślę nad tym co mam narysować, a potem jak usiądę to przez 8 godzin po powrocie z pracy, nawet do godziny 2.30 siedzę i rysuję - opowiada dziewczyna.

Od niedawna w twórczość młodej artystki wkroczyły kolory. Wpływ na to miała znajomość z tatuażystą Maciejem Zalewskim. To od niego Sylwia Pietras zaczęła uczyć się sztuki tatuażu. Mimo nowych inspiracji, szarość i mroczne motywy pozostaną jej największą miłością.

- Od tego się zaczęło. W szarościach zawsze będę się lepiej czuła niż w kolorach - mówi.

Czas pokaże jak dalej ewoluuje twórczość Sylwii Pietras. Prace utalentowanej wąbrzeźnianki można podziwiać w Miejskim Punkcie Informacyjnym.

tekst i fot.
Paulina Grochowalska

Ostatnio w pracach wąbrzeźnianki dominuje kolor

Wąbrzeźno

Pisarz, który nie chciał pisać

Miłośnicy literatury w Wąbrzeźnie mieli okazję uczestniczyć w spotkaniu autorskim z Antonim Liberą. Pisarz, tłumacz i reżyser teatralny gościł w naszym mieście na zaproszenie działającego przy Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej Dyskusyjnego Klubu Książki i był pozytywnie zaskoczony tym, że w Wąbrzeźnie spotkał uważnych czytelników swoich utworów.

Jak okazało się podczas spotkania, niewiele brakowało, by Antoni Libera nigdy nie został pisarzem, pozostając jedynie tłumaczem, redaktorem i reżyserem teatralnym. Wynikało to z jego rodzinnej historii.

- Pochodzę z rodziny o literackich tradycjach – wyjaśnił Antoni Libera. – Mój ojciec był profesorem, historykiem literatury, matka filologiem polskim, więc ciążyła na mnie pewna presja środowiska, nakazująca, że powinienem zostać kustoszem rodzinnej tradycji. Nie potrafiłem jej usłuchać, zająłem się tłumaczeniami i redagowaniem książek tych autorów, którzy są teraz moimi kolegami po fachu. Przełamałem się, gdy redagowałem „Weisera Dawidka” Pawła Huellego, która to książka ukazała się najpierw w „nagiej”, niezredagowanej postaci i zrobiła na mnie wielkie wrażenie. Redagując tę powieść poczułem w sobie wewnętrzne przyzwolenie na to, że samemu mogę zacząć pisać. Wtedy rozpocząłem pracę nad „Madame”. Było to podczas międzynarodowego stypendium w Stanach Zjednoczonych. Napisałem opowiadanie, a kiedy je skończyłem, okazało się, że tak naprawdę był to dopiero pierwszy rozdział większej całości, która wymagała dokończenia.

„Madame” okazała się być, jak dotąd, najważniejszą i najpopularniejszą powieścią w dorobku Antoniego Libery. Nic więc dziwnego, że podczas spotkania padło pytanie o „receptę na napisanie bestselleru”.

- Jeżeli traktuje się literaturę poważnie, nie można podejść do pisania książki z założeniem, że napisze się bestseller – odpowiedział. – W taki sposób można stworzyć jedynie coś, co można nazwać „literaturą sezonową”, trafiającą w aktualne zapotrzebowanie rynku. Wyjątkiem jest chyba tylko jedna powieść Umberto Eco, który pracował jako redaktor innych powieści, a któregoś dnia poszedł do swoich przełożonych i powiedział, że teraz on napisze bestseller, gdyż zna na to receptę. I napisał wtedy „Imię róży”, która rzeczywiście była wielkim sukcesem i wspaniałą książką. Ale potem nie udało mu się już osiągnąć poziomu z tego debiutu. Pisałem „Madame” nie z myślą o sukcesie, ale z myślą o tym, że piszę historię dla ludzi z mojego pokolenia: tych, którzy studiowali pod koniec lat sześćdziesiątych. Wszystkie zdarzenia przedstawione w książce mają swoje prototypy w moich wspomnieniach lub

Podczas spotkania Antoni Libera opowiedział o pracy nad „Madame”

w wiarygodnych historiach, które opowiedzieli mi inni. Jednak sama akcja jest fikcyjna, fikcyjna jest także, ku rozczarowaniu niektórych czytelników, sama postać tytułowej „Madame”. Dopiero po tym, kiedy powieść stała się popularna zrozumiałem, co było przyczyną jej sukcesu. Okazało się bowiem, że napisałem książkę uniwersalną, opisującą historię człowieka, który za życia staje się legendą.

Okazało się, że intencje autora „Madame” zostały lepiej odczytane przez zagranicznych, niż przez rodzimych krytyków.

- W Stanach, Niemczech i w Anglii krytycy odczytali uniwersalną ideę tej książki, u nas, zupełnie dla mnie niespodziewanie, doskonale przyjęli ją czytelnicy, a krytycy zaczęli nadawać „Madame” polityczny charakter – mówi Antoni Libera. – Pisałem tę książkę w czasach, kiedy nie mówiło się jeszcze ani słowa o lustracji, tymczasem spotkałem się z wyrażoną przez krytyków opinią, że tą powieścią przetarłem drogę „Liście Wildsteina”. Powtarzam, że naszego życia stajemy się świadkami narodzin legend, a nawet nie jesteśmy tego świadomi, bo te wydarzenia wydają nam się wtedy zwyczajne. Tak było z powstaniem „Solidarności”, tak było z pontyfikatem Jana Pawła II.

Antoni Libera nie zgodził się na ekranizację swojej powieści na

zachodzie.

- Odnoszę wrażenie, że tej powieści nie da się sfilmować, bałem się, że powstanie coś, co absolutnie nie przekazuje istoty mojej powieści – wyjaśnił podczas spotkania.

Antoni Libera znany jest przede wszystkim jako tłumacz dramatów Samuela Becketta. W Wąbrzeźnie nie brakuje znawców egzystencjalnej literatury, którym Antoni Libera wyjaśnił, co dla niego jest najcenniejsze w literaturze Becketta.

- Po pierwsze, Beckett posiadał wielką władzę nad słowem. Asceetycznymi środkami potrafi wręcz zahipnotyzować czytelników i widzów jego sztuk – powiedział. – Po drugie, uczynił poezję z pospolitego, prostego języka. A po trzecie, postawił artystyczną diagnozę tego, co stało się z ludzkością, pokazał, że straciliśmy ideały. Niestety, ludzkość się zdegradowała, jak napisał to Beckett, „zrzekliśmy się swoich praw”.

Podczas spotkania nie zabrakło także luźniejszych chwil. Antoni Libera wyjął, że jego ulubionymi książkami w dzieciństwie były „Dzieci z Bullerbyn” i „Wielka, większa, największa”. Na zakończenie zachwycił widzów aktorską interpretacją wierszy greckiego poety Konstadinos Kawaifisa, które ostatnio przetłumaczył na język polski.

tekst i fot. Jarek Brzuska

W Wąbrzeźnie znalazła się grupa miłośników ambitnej literatury

Wąbrzeźno

Obowiązki i przygoda

Życie harcerza to zbiórki, obozy, złazy, zloty, zdobywanie sprawności i kształtowanie charakteru w duchu harcerskich ideałów. Harcerze z SP3 i gimnazjum wrócili ze Złazu Drużyn Hufca ZHP Toruń w Złejwsi Wielkiej, gdzie przez trzy dni poprzez zespołowe gry, zabawy i ćwiczenia utrwalali Prawo Harcerskie.

Uroczystym zakończeniem zjazdu był apel pod toruńskim ratuszem

Harcerstwo jest polskim ruchem społecznym i wychowawczym skierowanym do dzieci i młodzieży, wzorowanym w momencie powstania na skautingu brytyjskim. Za rok powołania harcerstwa przyjmuje się okres między wrześniem 1910, kiedy to powstał pierwszy zastęp, a 22 maja 1911, kiedy zorganizowano pierwsze drużyny. Zasady postępowania harcerza wyznacza Przyrzeczenie Harcerskie i Prawo Harcerskie.

- Harcerz powinien być uczciwy i prawdomówny. Nie powinien pić alkoholu ani palić tytoniu – mówią Bartek Fic i Bartek Kasiorkiewicz, harcerze z SP3, którzy uczestniczyli w Złazie Drużyn Hufca ZHP Toruń w Złejwsi Wielkiej.

W imprezie harcerskiej, która odbyła się w dniach 1-3 października uczestniczyło 17 harcerzy z SP3 i 10 z gimnazjum. Opiekę nad harcerzami sprawowali drużynowa Ewa Markiewicz, podharcistrz Zdzisław Grabowski i nauczyciel historii w wąbrzeskim gimnazjum Piotr Matuszewski.

Dla uczestników zjazdu przygotowano wiele ćwiczeń i zabaw zespołowych. W piątkowy wieczór harcerze uczestniczyli w biegu patrolowym, a w nocy poszukiwali skarbów. W sobotę rano maszerowali po lesie z mapami. Pokonali w ten sposób 12 km trasy. Po powrocie patroly zmierzyły się w konkurencji na najdłuższą linię zrobioną z ubrań.

Na ogniobraniu instruktorzy harcerscy tłumaczyli poszczególne punkty Prawa Harcerskiego. A na świeczkowisku każdy patrol musiał przedstawić scenkę w teatrze cieni dotyczącą prawa harcerskiego.

Harcerz to człowiek uczciwy, oszczędny, ofiarny, posłuszny rodzicom i przełożonym, odważny, mądry i gotowy do poświęceń dla

dobrych innych. Życie harcerza to ciągłe samodoskonalenie. Wąbrzescy harcerze starają się przestrzegać Prawa Harcerskiego, ale nie zawsze jest to takie proste.

- Trudno jest być posłusznym nauczycielom i rodzicom. Za to łatwo jest pomagać innym – twierdzą zgodnie Anna Rojek, Magdalena Szkołyk, Sonia Szwarzekiewicz i Julia Markowska, harcerki z SP3. - Najtrudniej jest pomagać innym. Ciężko jest pomóc niektórym, zwłaszcza tym, którzy nie chcą pomocy – mają odmienne zdanie Bartek Fic i Bartek Kasiorkiewicz.

Największą atrakcją sobotniej nocy dla harcerzy z SP3, była zabawa w Indianę Jonesa i poszukiwanie kryształowej czaszki. Drużyna starszoharcerska natomiast zamieniła się w wesołe wojsko.

Ostatniego dnia zjazdu, przed toruńskim ratuszem harcerze spotkali się z prezydentem miasta i z władzami hufca. Tam wręczono nagrody dla zwycięskich w konkurencjach drużyn harcerskiej, starszoharcerskiej i wędrowników. Harcerze pożegnali się wspólnym odśpiewaniem hymnu ZHP.

Paulina Grochowalska

Powiat

Witajcie!

Oto najmłodszy mieszkańcy regionu:

Zosia Rygielska

Jest trzecią córką Beaty i Jarosława Rygielskich z Książek. W domu czekają już na nią siostry Angelika i Alicja. Dziewczynka urodziła się 6 października, ważąc 4200 gramów i mierząc 58 centymetrów wzrostu.

Mariusz Rozwadowski

To piąte dziecko Katarzyny i Grzegorza Rozwadowskich z Jarantowic. Chłopiec ma już trzech braci: Karola, Dawida i Remigiusza oraz siostrę Angelikę. Mały Mariusz urodził się 5 października. Ważył wtedy 2950 gramów i mierzył 55 centymetrów wzrostu.

Sara Rączka

Dziewczynka przyszła na świat 7 października. Ważyła wtedy 3250 gramów i miała 52 centymetry wzrostu. Jest córką Jarosława i Karoliny z Wąbrzeźna. W domu wraz z tatą czeka siostra Nadia.

Weronika Lawrenz

Tto córka Sylwii Lawrenz i Piotra Kochańskiego z Wąbrzeźna. Dziewczynka ma już siostrę Martynę. Weronika urodziła się 7 października, ważąc 2900 gramów i mierząc 54 centymetry wzrostu.

tekst i fot. J. Brzuska, nadesłane

Jeśli Wasze dziecko przyszło na świat poza powiatem wąbrzeskim lub nie mieliście okazji spotkać naszego reportera w wąbrzeskim szpitalu, możecie przesłać zdjęcie malucha na adres: redakcja@wpr.info.pl lub zadzwonić pod numer 56 682 26 80.

Wałycz

Przedszkolaki wiedzą jakie grzyby można zbierać

Przedszkolaki z Wałycza przygotowały dla rodziców przedstawienie o tym jak bezpiecznie zbierać grzyby. Maluchy w ramach przedszkolnego projektu przez kilka tygodni systematycznie poznawały gatunki leśnych darów natury.

- Żeby iść na grzybobranie trzeba grzyby dobrze znać – mówi Pani Jesień, bohaterka przedstawienia „Od maluszka do staruszka, od małego do dużego, bezpiecznie grzyby zbieraj kolego”.

We wtorek nastąpiło uroczyste zakończenie projektu, którego tematem były grzyby. Przedszkole w Wałyczu prowadzone przez fundację „Ziemia Gotyku - Lokalna Grupa Działania” pracuje metodą projektów. Podstawową zasadą jest uczenie się poprzez działanie, a najlepszym sposobem zdobywania wiedzy jest dyskusja w grupie i powrót do wcześniejszych pomysłów i doświadczeń. To dzieci wspólnie z nauczycielem wybierają temat badań, wspólnie decydują o przebiegu projektu i jego zakończeniu.

Przedszkolaki przez kilka tygodni krok po kroku uczyły się rozpoznawać i zbierać grzyby. W przebieg projektu zaangażowali się nawet rodzice. Najpierw z pomocą nauczycielki Moniki Sroki maluchy stworzyły tzw. siatkę pojęciową. Potem doświadczony grzybiarz, którego zaprosiły dzieci

pokazywał im jak rozpoznawać te jadalne, a jakich należy unikać, bo są niebezpieczne. Maluchy uczyły się rozpoznawać takie grzyby w terenie, a nawet oglądały je przez lupy w kąciek badawczym, chcąc dowiedzieć się czy nie ukrył się tam jakiś robak. Uroczystym

zakończeniem projektu, było przedstawienie dla rodziców. Dla niektórych przedszkolaków, było to pierwsze wystąpienie publiczne. Pięknie przebrani zaśpiewali „Jak bezpiecznie zbierać grzyby masz”.

tekst i fot.

Paulina Grochowalska

Uroczystym zwieńczeniem projektu było przedstawienie

PRAWNIK RADZI

Porad prawnych udziela adwokat Roman Brymora.

ŚWIADEK KORONNY

Instytucja świadka koronnego została wprowadzona do polskiego procesu karnego w 1997 r. ustawą z dnia 25 czerwca tego roku – o świadku koronnym. Świadkiem koronnym może być osoba będąca podejrzanym o określone, wymienione w tej ustawie przestępstwa: każdego przestępstwa powszechnego i skarbowego popełnionego w zorganizowanej grupie lub związku przestępczym oraz przestępstw enumeratywnie wskazanych w tej ustawie – między innymi łapownictwa, płatnej protekcji, przekroczenia uprawnień itp.

Ustawa definiuje świadka koronnego jako osobę, która będąc podejrzanym o jedno z wymienionych przestępstw zostanie dopuszczona do składania zeznań w charakterze świadka przeciwko innym jego współuczestnikom. Przy tym jest warunek, że podejrzanym może zostać świadkiem koronnym, jeżeli: do chwili wniesienia aktu oskarżenia przeciwko niemu do Sądu, w swoich wyjaśnieniach przekazał organowi prowadzącemu postępowanie informacje, które

mogą przyczynić się do ujawnienia okoliczności przestępstwa, wykrycia pozostałych sprawców, ujawnienia dalszych przestępstw oraz zapobieżenia im oraz ujawnił swój oraz znany mu majątek pozostałych współuczestników przestępstwa, a także zobowiązał się do złożenia przed sądem wyczerpujących zeznań dotyczących osób uczestniczących w przestępstwie oraz pozostałych jego okoliczności.

Świadkiem koronnym nie może być osoba, która usiłowała popełnić lub popełniła zabójstwo lub współuczestnika w jego popełnieniu, była tzw. prowokatorem czyli nakłaniała inną osobę do popełnienia czynu zabronionego oraz kierowała zorganizowaną grupą lub związkiem przestępczym.

Podejrzanym staje się świadkiem koronnym dopiero poprzez dopuszczenie dowodu z jego zeznań przez sąd okręgowy, do którego o zgodę występuje prokurator prowadzący lub nadzorujący postępowanie przygotowawcze po uzyskaniu zgody Prokuratora Generalnego. Świadek ten nie może nigdy odmówić składania zeznań, odmówić odpowiedzi na pytanie, uzyskać zwolnienia od

zeznawania ani też nigdy nie może stać się świadkiem anonimowym. Może natomiast żądać przesłuchania go z wyłączeniem jawności.

Należy pamiętać, że wyłączenie stosowania wobec świadka koronnego przepisów o świadku anonimowym nie oznacza braku ochrony takiego świadka, ponieważ ustawa o świadku koronnym zaznacza, że w razie zagrożenia życia lub zdrowia takiego świadka lub osoby mu najbliższej: mogą oni być objęci ochroną osobistą, mogą uzyskać pomoc w zakresie zmiany miejsca pobytu lub zatrudnienia, w szczególności uzasadnionych wypadkach można im wydać dokumenty umożliwiających używanie innych niż własne danych osobowych, w tym uprawniających do przekroczenia granicy oraz umożliwić zabieg chirurgiczny usuwający charakterystyczne elementy wyglądu lub operację chirurgiczną. Można też takiemu świadkowi i jego osobie najbliższej przyznać pomoc finansową na pokrycie kosztów utrzymania.

adwokat Roman Brymora

Wąbrzeźno

Taniec z klasą

Tancerki z Olimpijskiej Szkołki Tańca i Dobrych Manier zachęcały dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 2 m. in. do nauki tańca poprzez dobrą zabawę.

W minionym tygodniu w „dwójce” pojawiły się trzy tancerki z programem Olimpijskiej Szkołki Tańca i Dobrych Manier z Gdyni. Anna Kuryło, Katarzyna Januszewska i Aleksandra Kruszczyńska w myśl hasła „Zatańcz z klasą w swojej szkole” zachęcały dzieci do nauki tańca i dobrych manier. Uczniowie aktywnie uczestniczyli w pokazie, dobrze się przy tym bawiąc.

Olimpijska Szkołka Tańca i Dobrych Manier to wyjątkowy i jedyny w Polsce autorski program edukacyjno-wychowawczy dla dzieci. Unikalność programu polega na tym, że nie tylko uczy, ale przede wszystkim wychowuje. Jest realizowany na czterech podstawowych płaszczyznach: edukacja, wychowanie, profilaktyka i rekreacja sportowa. Szkołka proponuje naukę tańców dyskotekowych, hip-hop, narodowych, towarzyskich oraz uczy praktycznego zastosowania dobrych manier, kształtując w ten sposób kulturę osobistą, postawy i wartości jakimi

mi powinien się kierować każdy młody człowiek. Uczestnicy spotkań OSTiDM uczą się właściwych zachowań w różnych sytuacjach życiowych m. in. w relacjach z rówieśnikami i osobami starszymi. Zajęcia taneczne pozwalają uczestnikom rozwijać sprawność fizyczną, kształtować sylwetkę i korygować wady postawy. Skierowane są do dzieci w wieku 4-12 lat, o różnych możliwościach fizycznych i intelektualnych, tak aby każde dziecko mogło spróbować swoich sił w tańcu jednocześnie uczestnicząc w świetnej zabawie ruchowej.

Program obejmuje naukę tańca na czterech poziomach – Brąz, Srebro, Złoto, Złota Gwiazda. O przynależności do danej kategorii decyduje wiek oraz umiejętności uczestnika. Nauka form tanecznych oraz dobrych manier jest szczegółowo dostosowana do etapów rozwojowych dzieci, które stawiają kolejne kroki w edukacji tanecznej swobodnie zdobywając coraz większe umiejętności i po-

znając elementy o coraz wyższym poziomie zaangażowania ruchowego. Podstawowym założeniem programu jest zdobycie I miejsca przez każdego uczestnika. Bez selekcji i podziałów na zwycięzców i przegranych.

Tancerki pojawiły się z pokazem w „dwójce”, aby zachęcić uczniów do uczestniczenia w zajęciach OSTiDM, które miałyby się odbywać na terenie SP2. Czy dzieciom przypadł do gustu taki sposób nauki tańca i dobrych manier okaże się wkrótce.

Paulina Grochowalska,
fot. nadesłane

Szkołka proponuje naukę tańców dyskotekowych, hip-hop, narodowych, towarzyskich oraz uczy praktycznego zastosowania dobrych manier

Dzieci aktywnie włączyły się do zabawy

Dębowa Łąka

Miło spędzony czas

Uczniowie z gminy Dębowa Łąka mogli uczestniczyć w darmowych wycieczkach organizowanych przez szkoły. Było to możliwe dzięki unijnemu wsparciu.

Przygotowano wyjazdy do Płocka, Juraty, miasteczka westernowego w Rudniku oraz do Krynicy Morskiej. Oprócz wycieczek odbywały się zajęcia sportowo-rekreacyjne w Dębowej Łące, Łobdowie i Wielkich Radowiskach. Szkoła Podstawowa w Łobdowie zorganizowała cykl zajęć kulinarnych. Dzieci zapoznały się z tajnikami kuchni. Przy pomocy dorosłych przygotowały gofry, naleśniki, sałatki owocowe i frytki. Uczniowie z Wielkich Radowisk udali się na zajęcia do gospodarstwa agro-

turystycznego, gdzie pod okiem instruktora odbywały się lekcje jazdy konnej, zajęcia hipoterapeutyczne i dogoterapeutyczne. W świetlicy wiejskiej i szkolnej w Dębowej Łące zorganizowano zajęcia sportowe i gry zespołowe.

Z dodatkowych zajęć i wycieczek skorzystało prawie 200 dzieci i młodzieży szkolnej z gminy Dębowa Łąka, w tym z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. Byli to uczniowie z Zespołu Szkół w Dębowej Łące, Szkoły Podstawowej w Wielkich Radowiskach i Szkoły Podstawowej

w Łobdowie. Młodzież przyjemnie i efektywnie spędziła czas wolny. Dla wielu dzieci była to pierwsza dalsza wycieczka, wiele z nich po raz pierwszy widziało ogród zoologiczny i egzotyczne zwierzęta. Uczniowie mogli rozwijać swoje zainteresowania pozaszkolne, bezpośrednio przygotować proste potrawy, a także skorzystać z elementów terapii ze zwierzętami – podsumowuje koordynator projektu Bogumiła Frankiewicz.

Agnieszka Zielińska
fot. nadesłane

Sterowanie statkiem to prawdziwa frajda

Uczniowie z Wielkich Radowisk nad morzem

Powiat

Kto burmistrzem, wójtem, starostą?

Do wyborów samorządowych zostało tylko kilka tygodni. Już dziś mogą Państwo wskazywać potencjalnych wójtów, burmistrzów i starostę. Rozpoczynamy plebiscyt Tygodnika CWA.

Plebiscyt przebiega w dwóch turach. Pierwsza trwa od 14 do 27 października. W tym czasie mogą Państwo zgłaszać nazwiska osób, które Waszym zdaniem powinny objąć stanowiska wójtów, burmistrzów i starosty w powiecie wąbrzeskim.

Przy każdym zgłoszonym nazwisku publikować będziemy liczbę głosów, jaką oddali na kandydata nasi Czytelnicy. Do drugiej tury przejdą tylko ci kandydaci, którzy

zostaną zarejestrowani przez Państwową Komisję Wyborczą i rzeczywiście wystartują w wyborach samorządowych. Wyniki pierwszego etapu zostaną opublikowane na naszych łamach 4 listopada. Następnie półfinałści będą rywalizować o wygraną w „Prawyborach” od 4 do 12 listopada. Ostateczne wyniki opublikowane zostaną 18 listopada.

Wśród głosujących rozlosujemy nagrody.

Mój kandydat

na wójta/burmistrza/starostę
(podkreślić właściwe)

(nazwa gminy w przypadku głosowania na wójta)

to
(imię i nazwisko kandydata)

Imię i nazwisko zgłaszającego

Adres zamieszkania

PRAWYBORY 2010

Aktywnie spędzam czas...

W TYM TYGODNIU W NASZYM POWIECIE

- 16 października o godz. 16.00 na stadionie odbędzie się Mecz Piłki Nożnej o Mistrzostwo IV Ligi w Rundzie Jesiennej Pomiędzy RE-FLEX UNIA - SPARTA BRODNICA
- 17 października 16.00 w kinie WDK odbędzie się projekcja filmu pt. „Ryś i spółka”. Bilety 5 zł.
- 19 października o 16.30 na stadionie odbędzie się VI edycja biegu Grand Prix „Bieg Jesienny”

PLYWALNIA

ul. Matejki 2a,
tel. 056 687 30 36
godziny otwarcia: poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek, sobota i niedziela 8.00-22.00, środa 20.30-22.00
Bilet zwykły: 10 lub 12 zł/h
Bilet ulgowy: 7 lub 8 zł

MIEJSKA I POWIATOWA BIBLIOTEKA PUBLICZNA

im. Witalisa Szlachcickowskiego
ul. Wolności 38
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 18 21
godziny otwarcia pon.- pt. 10.00 do 17.00
środy: 8.00 do 15.00
soboty: 9.00 do 13.00
W godzinach otwarcia biblioteki zapraszamy do zwiedzenia wystawy pt.: „Chopin w naszym regionie”. Wystawa ilustruje kujawsko-pomorski szlak Fryderyka Chopina, który kompozytor przemierzał latem 1824 i 1825 roku. Do obejrzenia publikacje związane z Chopinem i jego pobytem w Szafarni oraz okolicznych miejscowościach, artykuły z lokalnej prasy, fragmenty listów kompozytora i wiele innych.

SZKOŁA RYCERSKA GOLUB-DOBRZYŃ

tel. 0 56 683 24 66
- nauka jazdy 30 min. – 35 zł
- jazda w ujeżdżalni 60 min. – 35 zł

PARK LINOWY TORUŃ

Barbarka, ul. Przysiecka 13
tel. 727 645 380
Park czynny w październiku: pon.-pt. 12.00-17.00, sobota-niedziela 10.00-18.00
Bilet zwykły: 20 lub 25 zł
Bilet ulgowy: 15 lub 20 zł

LODOWISKO KRYTE

Szosa Chełmińska 177-181,
tel. 056 669 32 25
Lodowisko czynne: 14-15 października 18.00-20.50, 16 października 12.00-20.50, 17 października 12.00-19.50, 18-20 października 18.00-20.50
Bilet zwykły: 8 zł/h
Bilet ulgowy: 6,5/h
Wypożyczenie łyżew: 8 zł/h

BAJ POMORSKI TORUŃ

ul. Piernikarska 9,
tel. 0 56 652 24 24
14 października 9.30, 15 października 9.30, 12.00, 17.00 „Wschód i zachód słońca”. 16 października rozpocznie się Międzynarodowy Festiwal Teatrów Lalek.
- 16 października 15.30 „Jaskółeczka” - Teatr „Baj Pomorski”.
- 17 października 11.00 „Plemię z wielkiego lasu” - Teatr Lalek - Litwa. Godz. 15-18 - Akcja Animacja - pokazy multimedialne. Godz. 20.00 - Poes Curse Teatro Corsario - Hiszpania
- 18 października 10.00 Czintet, czyli morze na końcu świata Sta-

re Divadlo Nitra - Słowacja Godz. 17.00 - Co się stało z naszą bajką? Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna w Krakowie Wydział Lalkarski we Wrocławiu. Godz. 20.00 - Lis Białostocki Teatr Lalek
- 19 października 10.00 - The Orange Girl - Teatr Lalek - Czechy. 17.00 - Guzik Akademia Teatralna im. A Zelwerowicza w Warszawie Wydział Sztuki Lalkarskiej w Białymstoku. Godz. 20.00 - Kłątwa Poego - Teatro Corsario - Hiszpania
- 20 października 10.00 Ludvig + Tutta Teatr Lalek - Ukraina. Godz. 12.00 Słowik Teatr „Baj Pomorski”. Godz. 20.00 - Joanna d'Arc Ateneum Śląski Teatr Lalki i Aktora
Bilety: 5zł, 6,5 zł, 13 zł, 15 zł i 20 zł.

TEATR IM.

W. HORZYCY TORUŃ
Plac Teatralny 1
tel. 56 622 50 22
Repertuar: 14-17 października 19.00 „S.O.S. ginącej miłości”, 20 i 231 października 18.00 „Caritas. Dwie minuty ciszy”
Bilety: zwykle 30 i 25 zł, ulgowe 25, 16 zł.

CENTRUM KULTURY DWÓR ARTUSA TORUŃ

Rynek Staromiejski 6,
tel. 0 56 655 49 39 wew.22
Repertuar:
- 17 października 18.00 - Wołoski & Lasonowie - koncert. Wstęp 20 zł
- 18 października 18.00 spotkanie z o. Leonem Knabitem OSB

PLANETARIUM TORUŃ

ul. Franciszkańska 15-21,
SEANSE ASTRONOMICZNE
W PLANETARIUM
„Barwy kosmosu” (dla dzieci)
- niedz 17.10 . godz. 12:00, śr 20.10. godz. 14:00
„Cudowna podróż” (dla dzieci)
- czw 14.10. godz. 9:00 i 14:00, wt 19.10. godz. 14:00, śr 20.10. godz. 9:00
„Wyprawa po ogień i lód” (dla dzieci)
- 16.10. godz. 11:30, wt 19.10. godz. 12:45
„Kosmiczne podróże” - niedz 17.10. godz. 15:00
„Makrokosmos” - czw 14.10. godz. 12:45, pt 15.10. godz. 11:30, sob 16.10. godz. 17:45, niedz 17.10. godz. 13:30, wt 19.10. godz. 9:00
„Operacja Saturn” - sob 16.10. godz. 16:30
„Osiem planet?” - wt 14.10. godz. 10:15 i 15:15, pt 15.10. godz. 12:45, sob 16.10. godz. 12:45, wt 19.10. godz. 10:15 i 15:15
„Wirująca Ziemia” - pt 15.10. godz. 10:15, wt 19.10. godz. 11:30, śr 20.10. godz. 10:15, 11:30 i 12:45
„Wehikuł czasu” - czw 14.10. godz. 11:30, pt 15.10. godz. 14:00 i 15:15, sob 16.10. godz. 14:00, niedz 17.10. godz. 16:30, śr 20.10. godz. 15:15
„Znaki na niebie” - sob 16.10. godz. 15:15
SALA ORBITARIUM: godzinny wejść: wt - pt: 9:45, 11:00, 12:15, 13:30, 14:45, sob: 12:15, 13:30, 14:45, 16:00, 17:15, niedz: 11:20, 12:45, 14:15, 15:45

Informacje o organizowanych imprezach można przesyłać e-mailem na adres: redakcja@wpr.info.pl

PIERWSZAKI Z NASZEJ PAKI

Klasa Ia SP3: Janusz Barański, Katarzyna Beckaer, Agnieszka Betyna, Karolina Borowska, Jakub Budzyń, Krystian Cyrklaff, Patrycja Drewnik, Paulina Górecka, Małgorzata Grunwald, Justyna Heród, Marcin Kempirski, Maria Lawrenz, Jakub Macikowski, Wanessa Marzec, Oskar Maurkiewicz, Yakob Ahssan, Katarzyna Olszewska, Joachim Oswald, Oliwia Rydyńska, Wiktoria Stasiak, Hubert Szumotański, Bartosz Twardowski, Mateusz Tykarski, Jakub Witkowski, Jakub Żółtowski. Wychowawczynie: Lucyna Gajowczyk

PIERWSZAKI Z NASZEJ PAKI

Klasa Ib SP3: Mikołaj Borzykowski, Martyna Ciupak, Kacper Czachorowski, Maciej Czarnecki, Mateusz Czarnecki, Kacper Dąbrowski, Wiktoria Dedeńska, Julia Dzierżawska, Wiktoria Jadzińska, Jędrzej Kalinowski, Oskar Kamiński, Dominika Kunke, Julia Lewandowska, Oliwia Michałowska, Bartosz Murawski, Izabela Paradowska, Monika Podlejska, Bartłomiej Przyjemski, Kacper Rymacki, Alicja Staworzyńska, Nikodem Talkowski, Igor Warzel, Wanda Zwierzyńska. Na zdjęciu dzieciom towarzyszą: wychowawczynie Teresa Szkołyk oraz nauczycielka języka angielskiego Joanna Bretes.

TYGODNIK REGIONU
WĄBRZESKIEGO
PROGRAM TELEWIZYJNY

Czwartek, 14 października 2010

HITY TYGODNIA

PONIEDZIAŁEK 20:00 POLSAT - KRÓLESTWO NIEBIESKIE

Film fabularny, 185 min, USA (2005)

Jesteśmy w Jerozolimie, w ostatniej ćwiartce wieku XII.

Po zwycięstwach pierwszej rycerskiej krucjaty chrześcijanie zajmują część ziem Bliskiego Wschodu. Jerozolima stanowi centrum chrześcijańskiego Królestwa Jerozolimskiego, chociaż żyją tu również muzułmanie i żydzi. Królem Jerozolimy jest Baldwin IV, zarażony trędą. Panuje pokój, osiągnięty dzięki zawieszeniu broni z muzułmanami.

Lecz oto Renald de Chatillon władający miastem Kerak zaczyna łupić pielgrzymki muzułmańskie. Zawieszenie broni zostaje zerwane. Niebawem trędowaty król umiera, po krótkim panowaniu jego siostrzeńca królem zostaje Gwido z Lusignan, ożeniony z siostrą Baldwina Sybillą. Jest rok 1187: armia pod wodzą Saladyna, który kilkanaście lat wcześniej stworzył potężne państwo muzułmańskie, idzie na Jerozolimę.

Król Gwido wyrusza im naprzeciw; wyprawa jest źle przygotowana, armia zostaje unicestwiona, Gwido ginie. I oto Saladin stoi ze swoim wojskiem pod murami Jerozolimy. Obronę miasta organizuje jeden z nielicznych rycerzy, ocalałych z tamtego pogromu, Balian z Ibelinu. To on uratuje Jerozolimę od zniszczenia a jej mieszkańców od śmierci, poddając miasto po negocjacjach z Saladynem. Wódz muzułmanów obiecał, że miasto nie zostanie splądrowane, nie będzie przelewu krwi i obietnicy dotrzymał. Chrześcijanie opuszczają Jerozolimę.

UWAGA !!!

ATRAKCYJNA OFERTA !!

MIEJSCE NA TWOJĄ REKLAMĘ

w tygodnikach CGD, CLI, CWA

DOWIEDZ SIĘ SZCZEGÓŁÓW

ZADZWOŃ !!! 56 682 26 80

TVP 1

06:00 Kawa czy herbata?
08:05 Polityka przy kawie
08:20 Między mamami
08:40 Przyjaciele z podwórka (37) - serial
09:10 Psie opowieści, czyli ochy i fochy (6) - dla dzieci
09:25 Domisie (226) - dla dzieci
09:55 Chopin2010.pl - muzyka
10:20 My, wy, oni
10:50 Zaczęły gwiazdy (80) - rozrywka
11:20 Telezakupy
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:40 Życie ptaków (9) - dokument
13:10 Plebania (1551) - serial
13:40 Klan (1940) - serial
14:10 Jaka to melodia? - rozrywka
14:45 Opolo 2010 na bis - muzyka
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:15 Polityka przy kawie
15:35 Moda na sukces (5178) - serial
16:00 Moda na sukces (5179) - serial
16:25 Plebania (1552) - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:30 Celownik
17:55 Klan (1941) - serial
18:35 Jaka to melodia? - rozrywka
19:05 Kraina elfów (30) - serial
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:10 Pogoda
20:25 Ojciec Mateusz (50) - serial
21:25 Sprawa dla reportera - dokument
22:10 Byłem gangsterem (6) - dokument
22:45 Podglądacze - łowcy absurdów (6) - dokument
23:15 Sen o zbrodni - film fabularny
00:50 Między sierpniem a młotem - dokument
01:40 Telezakupy
02:00 Boża podszewka (16) - serial
03:00 Jak zostać ogrodnikiem (14) - dokument

tvn

06:00 Mango - Telezakupy
07:00 Granie na śniadanie - rozrywka
08:00 Majka (141) - serial
08:30 Dzień dobry TVN
11:00 Na Wspólnej (1325) - serial
11:35 Granie na ekranie - rozrywka
12:10 Mango - Telezakupy
12:40 W-11 wydział śledczy - serial
13:20 Detektywi - serial
13:50 Niania (23) - serial
14:20 Niania (24) - serial
14:55 Między kuchnią a salonem - talk show
15:55 Rozmowy w toku - talk show
16:55 Sąd rodzinny - serial
17:55 Majka (142) - serial
18:25 Detektywi - serial
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:05 Na Wspólnej (1326) - serial
20:45 W-11 wydział śledczy - serial
21:30 Za szyby, za wściekły - film fabularny
23:40 Fringe: Na granicy światów (6) - serial
00:40 Multikino (518) - kultura
01:05 Taniec z gwiazdami (6) - rozrywka
03:05 Po co spać, jak można grać? - rozrywka
04:15 Telesklep
04:40 Fringe: Na granicy światów (6) - serial
05:40 Uwaga!

kinor

08:00 Bracia - film krótkometrażowy
08:40 Hawaje, Oslo - film fabularny
10:55 Joe Kidd - film fabularny
12:35 W oku kamery - dokument
13:15 Flintstonowie - film fabularny
15:00 Ręce do góry - film fabularny
16:30 Zakopana Betty - film fabularny
18:20 Kino, aspiryna i sępy - film fabularny
20:10 Z-boczona historia kina - dokument
21:25 Z-boczona historia kina - dokument
22:35 Zaginione - film fabularny

1885 rok, Nowy Meksyk. Samotna matka, Maggie Gilkeson, mieszka na odludziu wraz z dwiema córkami - Lilly i Dot. Pewnego dnia Lilly zostaje uprowadzona przez bandę wyrzutków.

01:00 Kinsey - film fabularny
03:00 Pamiętasz mnie? - film fabularny
04:15 Na boso - film fabularny
05:55 Telefono - film krótkometrażowy

TVP 2

06:10 Opowiedz nam swoją historię (23) - talk show
07:00 Telezakupy
07:35 Na dobre i na złe (29) - serial
08:30 Pytanie na śniadanie
10:50 Aleja gwiazd - rozrywka
11:15 Gilotyna (62) - rozrywka
11:45 Kobieta z dotacją w tle - dokument
11:55 Doktor Martin (5) - serial
12:50 Licencja na wychowanie (45) - serial
13:25 Laskowik & Malicki - rozrywka
14:30 Barwy szczęścia (471) - serial
15:05 M jak miłość (769) - serial
16:00 Program lokalny
16:35 Opowiedz nam swoją historię (24) - talk show
17:25 Gilotyna (63) - rozrywka
18:00 Panorama
18:25 Sport-telegram
18:30 Pogoda
18:35 Gorący temat - publicystyka
19:00 Licencja na wychowanie (46) - serial
19:35 Bullionerzy (71) - serial
20:10 Barwy szczęścia (472) - serial
20:45 Dr House (117) - serial
21:40 Tancerze (25) - serial
22:35 Kocham cię, Polsko! - dokument
22:40 Punkt widzenia - talk show
23:35 997
00:10 Wieża - film fabularny
02:00 Chopin - ostatnia podróż - dokument
02:45 Tulipan (6) - serial
03:50 997
04:15 Biuro kryminalne (7) - serial
05:30 ZOO story (7) - dokument

tvn

06:20 Na Wspólnej (759) - serial
06:50 Kuba Wojewódzki - talk show
07:50 Życie przede wszystkim (14) - serial
08:50 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze (8) - serial
09:50 BrzydUla (61) - serial
10:25 BrzydUla (62) - serial
10:55 Telezakupy
12:35 Apetyt na kasę - rozrywka
13:30 Marina (40) - serial
14:30 Kuba Wojewódzki - talk show
15:30 Dwóch i pół (22) - serial
16:00 Życie przede wszystkim (15) - serial
17:00 BrzydUla (63) - serial
17:30 BrzydUla (64) - serial
18:00 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze (9) - serial
19:00 Ally McBeal (1) - serial
20:00 15 minut - film fabularny
22:30 Jedenasta godzina (11) - serial
23:25 Adwokat diabła - film fabularny
02:10 Arkana magii - rozrywka
05:05 Marina (40) - serial
05:55 Na Wspólnej (760) - serial

CANAL+

06:00 Łąpu capu ekstra - rozrywka
06:30 Muzyka - muzyka
07:00 Łąpu capu
07:10 Nie przegap
07:20 Amerykański tata (10) - serial
07:45 Łąpu capu
08:00 Życie po scjentologii - dokument
08:50 Niesamowici bracia Bloom - film fabularny
10:50 Zezowate szczęście - film fabularny
12:50 Szczęśliwy powrót - film fabularny
14:50 Wzburzone wody - dokument
16:30 Biker boyz - film fabularny
18:25 Na lodzie - Liga juniorów - film fabularny
20:00 Łąpu capu
20:10 Amerykański tata (1) - serial
20:35 Nie przegap
20:45 Łąpu capu
21:00 Mentalista (19) - serial
21:50 Rockefeller Plaza 30 (10) - serial
22:20 1408 - film fabularny
00:10 Powrót na ring - film fabularny
01:45 Czerwone berety - film fabularny
03:20 Aktualności filmowe
03:50 Muzyka - muzyka
04:10 Łąpu capu ekstra - rozrywka
05:15 Morska przygoda - film fabularny

4

06:00 Nowy dzień z Polsat News
06:55 Calineczka - film fabularny
08:40 Świat według Kiepskich (70) - serial
09:20 Świat według Kiepskich (71) - serial
10:00 Daleko od noszy (69) - serial
10:30 Daleko od noszy (70) - serial
11:00 Malanowski i Partnerzy (210) - serial
11:30 Samo życie (1524) - serial
12:00 Rodzina zastępcza plus (185) - serial
13:00 Zamienmy się żonami (85) - rozrywka
14:00 Pierwsza miłość (1162) - serial
14:45 Tak, kochanie (12) - serial
15:15 Tak, kochanie (13) - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Malanowski i Partnerzy (211) - serial
17:00 Dlaczego ja? (87) - serial
18:00 Pierwsza miłość (1163) - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Samo życie (1525) - serial
20:00 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (124) - serial
21:00 Hotel 52 (20) - serial
22:00 Szpilki na Giewoncie (7) - serial
23:00 Łamiąc wszystkie zasady - film fabularny
00:50 Zagadkowa Noc - rozrywka
02:20 Tajemnice losu
04:40 TV market
05:00 Wstawaj! Gramy! (1373) - rozrywka

4

06:10 Muzyczne listy - muzyka
07:15 Słoneczny patrol (31) - serial
08:20 Dziewczyny z fortuną - rozrywka
09:20 Morze miłości (31) - serial
10:20 Osaczona (27) - serial
11:20 Nie igraj z aniołem (42) - serial
12:20 TV market
13:00 VIP - kultura
13:30 Dekoratornia - film telewizyjny
14:00 Dziewczyny z fortuną - rozrywka
15:00 Nie igraj z aniołem (43) - serial
16:00 Zbuntowani (214) - serial
17:00 Osaczona (28) - serial
18:00 Słoneczny patrol (32) - serial
19:00 Morze miłości (32) - serial
20:00 Gladiator - film fabularny
22:05 Galileo Extra
23:05 CSI: Kryminalne zagadki Miami (13) - serial
00:05 CSI: Kryminalne zagadki Miami (14) - serial

EUROSPORT

08:30 Euro 2012 Flesz
08:45 World Series by Renault w Barcelonie
09:15 Szkocja - Hiszpania
10:00 Holandia - Szwecja
11:00 Euro 2012 Równe szanse
12:00 Turniej WTA w Linzu
13:00 Turniej WTA w Linzu
14:00 Turniej WTA w Linzu
17:45 Euro 2012 Flesz
17:55 Turniej WTA w Linzu
19:45 Euro 2012 Równe szanse
20:15 Fight Club
22:00 Total KO
23:00 Clash Time - Spotkanie z gwiazdami
23:05 Watts
23:10 Tydzień z World Wrestling Entertainment
23:40 Vintage Collection
00:40 Clash Time - Spotkanie z gwiazdami
00:45 Turniej WTA w Linzu

TVP 1

06:00 Kawa czy herbata?
08:05 Polityka przy kawie
08:25 Wściekle gary
08:50 Rodzina Rabatków (41) - serial
09:30 Honey - film fabularny
11:20 Telezakupy
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:40 Życie ptaków (10) - dokument
13:10 Plebania (1552) - serial
13:40 Klan (1941) - serial
14:10 Jaka to melodia? - rozrywka
14:45 Opołe 2010 na bis - muzyka
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:15 Polityka przy kawie
15:35 Moda na sukces (5180) - serial
16:00 Moda na sukces (5181) - serial
16:25 Plebania (1553) - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:30 Celownik
17:55 Klan (1942) - serial
18:35 Jaka to melodia? - rozrywka
19:05 Tomek i przyjaciele (6) - serial
19:15 Skarby Małgosi (15) - serial
19:30 Wiadomości
19:55 Sport
20:10 Pogoda
20:25 Miłość z przedszkola - film fabularny
22:30 Crash Kids: Nie ufaj nikomu - film fabularny
00:20 Głina (23) - serial
01:20 Głina (24) - serial
02:05 Telezakupy
02:25 Uliczne psy - film fabularny
04:05 4400 (7) - serial
04:45 4400 (8) - serial
05:05 4400 (10) - serial

tvn

06:00 Mango - Telezakupy
07:00 Granie na śniadanie - rozrywka
08:00 Majka (142) - serial
08:30 Dzień dobry TVN
11:00 Na Wspólnej (1326) - serial
11:35 Granie na ekranie - rozrywka
12:10 Mango - Telezakupy
12:40 W-11 wydział śledczy - serial
13:20 Detektywi - serial
13:50 Niania (25) - serial
14:20 Niania (26) - serial
14:55 Między kuchnią a salonem - talk show
15:55 Rozmowy w toku - talk show
16:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial
17:55 Majka (143) - serial
18:25 Detektywi - serial
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:00 Shrek II - film fabularny
22:00 W jak wendeta - film fabularny
00:40 Kuba Wojewódzki (6) - talk show
01:40 Po co spać, jak można grać? - rozrywka
02:55 Telesklep
03:20 Święty - film fabularny
05:35 Uwaga!
05:55 Mango - Telezakupy

kino

08:00 Na boso - film fabularny
09:25 Za drzwiami Actors Studio - dokument
10:25 Port lotniczy '77 - film fabularny
12:30 Na trasie - film krótkometrażowy
13:15 Uwiecznione chwile Marii Larsson - film fabularny
15:45 W oku kamery - dokument
16:25 Zapis zbrodni - film fabularny
18:05 Aleksandra - film fabularny
20:10 Ścigani - film fabularny
22:00 Za drzwiami Actors Studio - dokument
23:00 Pusher - film fabularny

Frank, dealer heroiny, pożyczca narkotyki od szefa gangu handlującego narkotykami, chcąc ubić intratny interes. Podczas przeprowadzania transakcji pojawia się policja. Frank musi pozbyć siętowaru.

01:00 Brutalna glina - film fabularny
02:45 Czarny wóz - film fabularny
04:35 Wstyd - film fabularny
05:45 Darek - film krótkometrażowy

TVP 2

06:10 Opowiedz nam swoją historię (24) - talk show
07:00 Telezakupy
07:30 Na dobre i na złe (30) - serial
08:30 Pytanie na śniadanie
10:50 Aleja gwiazd - rozrywka
11:15 Pogotowie modowe - publicystyka
11:30 Tak możesz - kultura
11:45 Kobieta z dotacją w tle - dokument
11:55 Doktor Martin (6) - serial
12:50 Licencja na wychowanie (46) - serial
13:30 Kabaretowy Klub Dwójki (26) - rozrywka
14:30 Barwy szczęścia (472) - serial
15:05 Tancerze (25) - serial
16:00 Program lokalny
16:35 U Pana Boga w ogródku (3) - serial
17:25 Gilotyna (64) - rozrywka
18:00 Panorama
18:25 Sport-telegram
18:30 Pogoda
18:35 Gorący temat - publicystyka
19:00 Kabaretożery (6) - rozrywka
20:05 Na dobre i na złe (416) - serial
21:10 Kocham cię, Polsko! (44) - rozrywka
22:45 Wimbledon - film fabularny
00:35 Jim szczęściarz - film fabularny
02:20 Apetyt na życie (11) - serial
02:50 Apetyt na życie (12) - serial
03:20 Pajęczarki - film fabularny
05:10 Słowo na niedzielę
05:25 Pulapki zastępczego macierzyństwa - dokument

tvn

06:25 Kuba Wojewódzki - talk show
07:25 Życie przede wszystkim (15) - serial
08:25 BrzydUla (63) - serial
08:55 BrzydUla (64) - serial
09:25 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze (9) - serial
10:25 Ally McBeal (1) - serial
11:25 Telezakupy
13:05 Apetyt na kasę - rozrywka
14:00 Marina (41) - serial
15:00 Kuba Wojewódzki (26) - talk show
16:00 Życie przede wszystkim (16) - serial
17:00 BrzydUla (65) - serial
17:30 BrzydUla (66) - serial
18:00 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze (10) - serial
19:00 Ally McBeal (2) - serial
20:00 Pod jednym dachem - film fabularny
22:35 Wszystkie wcielenia Tary (3) - serial
23:10 Wszystkie wcielenia Tary (4) - serial
23:50 Łatwa śmierć - film fabularny
01:50 Arkana magii - rozrywka
05:10 Misja Martyna - extra (3) - rozrywka
05:40 Chwila prawdy - rozrywka

CANAL+

07:00 Łapu capu
07:10 Nie przegap
07:20 Amerykański tata (1) - serial
07:45 Łapu capu
08:00 Przygoda z piosenką - film fabularny
09:40 Dziewczyny z drużyny V - film fabularny
11:25 Reality Bites. Orbitowanie bez cukru - film fabularny
13:05 Północna ściana - film fabularny
15:05 Klincz - film fabularny
16:45 George Michael - koncert w Londynie - muzyka
18:20 Epoka lodowcowa III - Era dinozaurów - film fabularny
20:00 Łapu capu
20:10 Amerykański tata (2) - serial
20:35 Nie przegap
20:45 Łapu capu
21:00 Woda to dar - dokument
22:30 15 lat Canal+ w polskim kinie
23:30 15 minut - film fabularny
01:35 Sierpień - film fabularny
03:05 W zimie minie rok - film fabularny
05:10 Dzika rzeka - film fabularny

TVP 3

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:30 Kot w butach - film fabularny
08:15 Loraks - film fabularny
08:45 Świat według Kiepskich (72) - serial
09:20 Świat według Kiepskich (73) - serial
10:00 Daleko od noszy (71) - serial
10:30 Daleko od noszy (72) - serial
11:00 Malanowski i Partnerzy (211) - serial
11:30 Samo życie (1525) - serial
12:00 Rodzina zastępcza plus (186) - serial
13:00 Zamienmy się żonami (86) - rozrywka
14:00 Pierwsza miłość (1163) - serial
14:45 Tak, kochanie (14) - serial
15:15 Tak, kochanie (15) - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Malanowski i Partnerzy (212) - serial
17:00 Dlaczego ja? (88) - serial
18:00 Pierwsza miłość (1164) - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Samo życie (1526) - serial
20:00 Noc w muzeum - film fabularny
20:30 Ultraviolet - film fabularny
02:25 Zagadkowa Noc - rozrywka
03:55 Tajemnice losu
04:40 TV market
05:00 Wstawaj! Gramy! (1374) - rozrywka

4

06:00 Muzyczne listy - muzyka
07:15 Słoneczny patrol (32) - serial
08:20 Dziewczyny z fortuną - rozrywka
09:20 Morze miłości (32) - serial
10:20 Osaczona (28) - serial
11:20 Nie igraj z aniołem (43) - serial
12:20 Muzyczne listy - muzyka
13:30 AlleGra - rozrywka
14:00 Dziewczyny z fortuną - rozrywka
15:00 Nie igraj z aniołem (44) - serial
16:00 Zbuntowani (215) - serial
17:00 Mała czarna - talk show
18:00 Słoneczny patrol (33) - serial
19:00 Morze miłości (33) - serial
20:00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (13) - serial
21:00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (14) - serial
22:00 Śmierć na talerzu (7) - dokument
23:05 Sexual Rehab - film fabularny
01:05 Dorwać Cartera - film fabularny
03:10 Muzyczne listy - muzyka
04:00 Kinomaniak - kultura
04:25 TV market
04:55 Scorpions - Moment Of Glory - muzyka
05:00 Gary Moore - Live at Montreux - muzyka

EUROSPORT

08:35 Mistrzostwa świata w Tokio
09:30 Szwajcaria - Walia
10:30 Szkocja - Hiszpania
11:15 AZ Alkmaar - Olympique Lyon
13:00 Turniej WTA w Linzu
14:00 Turniej WTA w Linzu
17:45 Eurogole Flesz
17:55 Turniej WTA w Linzu
21:45 Mistrzostwa Europy w Szwecji
22:15 Liga Mistrzów w Serbii
23:15 PBA Tour w USA
00:30 Turniej WTA w Linzu

TVP 1

06:00 Moda na sukces (5180) - serial
06:25 Moda na sukces (5181) - serial
06:55 Powszechny spis rolny 2010
07:30 Rok w ogrodzie
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda
08:15 Weekendowy magazyn filmowy - kultura
08:45 Co wiemy o psach? (1) - dokument
09:20 Ziarno
09:50 Britannia High (6) - serial
10:45 Stawka większa niż życie (6) - serial
11:55 Kosmiczne kolizje (1) - dokument
13:00 Wiadomości
13:10 Zaczise gwiazd (81) - rozrywka
13:45 Jan Paweł II (3) - serial
14:40 Jan Paweł II (4) - serial
15:30 Małe dranie
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Wściekle gary
17:55 Jaka to melodia? - wydanie specjalne - rozrywka
18:50 Jaka to melodia? - wydanie specjalne - rozrywka
19:00 Smerfy (220) - serial
19:30 Wiadomości
19:50 Sport
20:05 Pogoda
20:20 Casino Royale - film fabularny
22:50 Gala boksu zawodowego w Legionowie
23:05 Gala boksu zawodowego w Legionowie
00:55 Ciemna moc - film fabularny
02:30 Miłość buja w obłokach - film fabularny
04:20 4400 (9) - serial
05:25 Dwie strony medalu (96) - serial

tvn

08:00 Kobieta na krańcu świata (2) - dokument
08:30 Dzień dobry TVN
10:55 Na Wspólnej (1323) - serial
11:20 Na Wspólnej (1324) - serial
11:50 Na Wspólnej (1325) - serial
12:15 Na Wspólnej (1326) - serial
12:40 Usta usta (6) - serial
13:40 Shrek II - film fabularny
15:40 Majka (139) - serial
16:35 Majka (141) - serial
16:40 Majka (140) - serial
17:10 Majka (142) - serial
17:35 Majka (143) - serial
18:00 Kuchenne rewolucje (6) - rozrywka
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga!
20:00 Mam talent (7) - rozrywka
21:40 Nie wszystko złoto, co się świeci - film fabularny
23:55 Boogeyman - film fabularny
01:45 Po co spać, jak można grać? - rozrywka
02:40 Telesklep
03:05 Uwaga!
03:25 Szymon Majewski Show (6) - rozrywka
04:20 Nic straconego
05:35 Uwaga!
05:55 Mango - Telezakupy

kino

08:00 Portrety - dokument
08:10 Pokój Marvina - film fabularny
09:55 Pancerny wóz - film fabularny
11:45 Chyba to miłość - film fabularny
13:20 Z planu "Powrotu do przyszłości" - dokument
13:40 Powrót do przyszłości - film fabularny
15:45 Zawód: szpieg - film fabularny
18:00 Drzewo cytrynowe - film fabularny
20:10 Telemaniak - film fabularny
21:55 Elita zabójców - film fabularny
Wczasy jednej z akcji Mike Locken został postrzelony przez partnera. Musiał odejść z CIA przez kalektwo, jednakże nie przestał być aktywny zawodowo. Zostaje wynajęty do ochrony ważnego polityka.
00:10 Mad Max - film fabularny
01:55 Stan gry (6) - serial
02:50 Trzy dni bez wyroku - film fabularny
04:30 Olek - film fabularny

TVP 2

06:00 Powszechny spis rolny 2010
06:35 Człowiek wśród ludzi
07:05 Maszyna zmian (8) - serial
07:35 Poezja łączy ludzi (44) - kultura
07:45 M jak miłość (767) - serial
08:45 M jak miłość (768) - serial
09:40 Barwy szczęścia (469) - serial
10:10 Barwy szczęścia (470) - serial
10:45 Licencja na wychowanie (43) - serial
11:15 Licencja na wychowanie (44) - serial
11:45 Chopin4 - muzyka
11:50 Wojciech Cejrowski - boso przez świat (70) - dokument
12:20 Smaki czasu z Karolem Okrasą
12:50 Licencja na wychowanie (45) - serial
13:20 Licencja na wychowanie (46) - serial
14:00 Familiada - rozrywka
14:35 Wideoteka dorosłego człowieka - rozrywka
15:10 Kocham cię, Polsko! (44) - rozrywka
16:35 Słowo na niedzielę
16:50 Pulapki zastępczego macierzyństwa - dokument
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:35 Pogoda
18:45 Alfabet uczuć, czyli 10 lat z "M jak miłość" - dokument
19:00 Wielka draka o dzieciaka (5) - rozrywka
20:05 U Pana Boga w ogródku (4) - serial
20:55 Laskowik & Malicki (15) - rozrywka
22:00 Nagła śmierć - film fabularny
00:05 Kibole - film fabularny
01:40 Gang Olsena wpada w szal - film fabularny
03:15 Marzenia Marcina Dańca - rozrywka
04:25 Corki McLeoda (142) - serial
05:10 Corki McLeoda (144) - serial

tvn

06:50 Telezakupy
08:55 Jej cały świat (13) - serial
09:25 Frasier (8) - serial
09:55 Frasier (9) - serial
10:25 Tylko mnie kochaj - film fabularny
12:30 Joey (13) - serial
13:00 Joey (14) - serial
13:30 Joey (15) - serial
14:00 Joey (16) - serial
14:30 Joey (17) - serial
15:00 Czarodziej Kazaam - film fabularny
17:00 Teoria wielkiego podrywu (21) - serial
17:30 Teoria wielkiego podrywu (22) - serial
18:00 Teoria wielkiego podrywu (23) - serial
18:30 Kobra - oddział specjalny (4) - serial
19:30 Dziedzic maski - film fabularny
21:30 Rewolwer i melonik - film fabularny
23:35 Matrix - film fabularny
02:10 Arkana magii - rozrywka
05:35 Misja Martyna - extra (4) - rozrywka

CANAL+

07:10 Łapu capu
07:25 Czarodziej z Harlemu - film fabularny
08:50 Jedwabne życie - film fabularny
10:35 Więcej, silniej, szybciej - dokument
12:30 Aktualności filmowe
13:05 Wim Wenders - Początki filmu - dokument
14:00 Tajemnice zwierząt (12) - przyroda
15:05 X-Men Geneza - Wolverine - film fabularny
16:55 Alternatywne abrakadabra - film krótkometrażowy
17:30 Uczciwy przekręt (10) - serial
18:15 12 rund - film fabularny
20:00 Operacja Dunaj - film fabularny
21:50 Złodziejski kodeks - film fabularny
23:40 Plunkett i Maclean - film fabularny
01:30 Adrenalina II - Pod napięciem - film fabularny
03:05 Show - film fabularny
05:00 Aktualności filmowe
05:30 Muzyka - muzyka

TVP 3

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:15 Scooby Doo, gdzie jesteś? (5) - serial
07:45 Długa droga do domu - film fabularny
09:40 Magazyn UEFA Champions League
10:15 Ewa gotuje
10:45 Czarodziejki (13) - serial
11:45 Czarodziejki (14) - serial
12:45 Przygody Merlina (7) - serial
13:45 Dom nie do poznania (188) - rozrywka
14:45 Się kręci (191) - rozrywka
15:45 Rodzina zastępcza plus (264) - serial
16:45 Ludzie Chudego (7) - serial
17:45 Światowe rekordy Guinnessa (14) - rozrywka
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Daleko od noszy (19) - serial
20:00 Stand up - zabij mnie śmiechem (3) - rozrywka
22:00 Prawdziwe kłamstwa - film fabularny
01:15 Todd rzeźnik - film fabularny
02:50 Tajemnice losu
04:40 TV market
05:00 Wstawaj! Gramy! (1375) - rozrywka

4

06:35 VIP - kultura
07:05 V-Max
07:35 AlleGra
08:05 Mała czarna - talk show
09:05 Flash - film fabularny
11:00 Galileo
12:00 Mała czarna (246) - talk show
13:00 Kinomaniak - kultura
13:30 AlleGra
14:00 V-Max
14:35 Siódma kompania w świetle księżycy - film fabularny
16:30 VIP - kultura
17:00 Gliniarze z Melbourne (11) - serial
18:00 Eksplozja. Krótki kurs wyburzania - dokument
19:00 Galileo
20:00 W rękach wroga - film fabularny
22:05 Spadkobiercy (33) - rozrywka
23:05 Chłopaki z taśmy - rozrywka
00:05 Erotyczne pokusy - film fabularny
01:50 Bestia z mokrądeł - film fabularny
03:35 Mała czarna - talk show
04:20 Kinomaniak - kultura
04:45 TV market
05:20 Lalola (125) - serial
05:55 Kinomaniak - kultura

EUROSPORT

08:35 Turniej WTA w Linzu
10:00 Watts
11:00 Intercontinental Rally Challenge w Szkocji
11:55 Halo, halo! Tu Londyn!
12:00 Turniej WTA w Linzu
14:00 Turniej WTA w Linzu
15:45 Wyciąg dookola Lombardii
17:15 Watts
17:30 Intercontinental Rally Challenge w Szkocji
18:30 Turniej WTA w Linzu
19:30 Fight Club
20:30 Zawody z cyklu World Series w Amsterdamie
22:30 Watts
23:30 Wyciąg dookola Lombardii
01:00 Intercontinental Rally Challenge w Szkocji

06:00 Mały rycerz El Cid (7) - serial
 06:30 Smerfy (220) - serial
 07:00 Jestem z Wami - dokument
 07:30 Tydzień
 08:05 High School Musical
 - film fabularny
 09:55 Między ziemią a niebem
 10:00 Msza święta kanonizacyjna
 błogosławionego Stanisława
 Kazimierczyka
 12:15 Między ziemią a niebem
 13:00 Wiadomości
 13:40 Córka maharadzy (2) - serial
 15:20 Saga prastarej puszczy (4)
 - serial
 17:00 Teleexpress
 17:15 Pogoda
 17:30 Ojciec Mateusz (50) - serial
 18:25 Jaka to melodia? - rozrywka
 19:00 Chip i Dale (38) - serial
 19:30 Wiadomości
 19:50 Sport
 20:05 Pogoda
 20:20 Miłość nad rozlewiskiem (6)
 - serial
 21:20 Piękna i szalona - film fabularny
 23:10 Grzeszna propozycja
 - film fabularny
 01:10 Ukryty miecz - Diabelski pazur
 - film fabularny
 03:35 Siostrzane więzi - film fabularny
 05:05 Moda na sukces (5182) - serial
 05:30 Moda na sukces (5183) - serial

08:00 Maja w ogrodzie
 08:25 Akademia ogrodnika
 08:30 Dzień dobry TVN
 10:55 Kobieta na krańcu świata (3)
 - dokument
 11:30 Co za tydzień
 12:15 Kuchenne rewolucje (6)
 - rozrywka
 13:15 Mam talent (7) - rozrywka
 14:55 Scooby Doo II: Potwory
 na gigantach - film fabularny
 17:00 Ugotowani (3) - rozrywka
 18:00 Milionerzy (142) - rozrywka
 19:00 Fakty
 19:25 Sport
 19:35 Pogoda
 19:45 Uwaga!
 20:00 Taniec z gwiazdami (7)
 - rozrywka
 22:05 Święty - film fabularny
 00:30 Mentalista (6) - serial
 01:25 Sześć stóp pod ziemią (1)
 - serial
 02:25 Po co spać, jak można grać?
 - rozrywka
 03:20 Telesklep
 03:45 Scooby Doo II: Potwory
 na gigantach - film fabularny
 05:40 Uwaga!

08:00 W oku kamery - dokument
 08:35 Głowy pełne gwiazd
 - film fabularny
 09:55 Detektyw Murdoch: Tajemnicze
 mumie (9) - serial
 10:55 Detektyw Murdoch: Kłątwa
 domu Beatonów (10) - serial
 11:55 Ostatni taniec - film fabularny
 13:50 Cena honoru - film fabularny
 16:10 Telemaniak - film fabularny
 18:00 Intryga rodzinna - film fabularny
 20:10 Powrót do przyszłości II
 - film fabularny
 21:55 Z planu "Powrotu
 do przyszłości II" - dokument
 22:10 Z-boczona historia kina (3)
 - dokument
 23:15 Big Nothing - film fabularny
 00:50 James - film krótkometrażowy
 01:20 Dziwne dni - film fabularny
 03:45 Beautiful - film fabularny
 04:50 Na boso - film fabularny
 05:40 Kierunek: Islandia
 - film krótkometrażowy

06:30 Sto tysięcy bocianów (71)
 - dokument
 06:55 M jak miłość (769) - serial
 07:55 Barwy szczęścia (471) - serial
 08:30 Barwy szczęścia (472) - serial
 09:30 Kronika Konkursu
 Chopinowskiego (2) - dokument
 09:50 Droga do raju - dokument
 10:50 Wojciech Cejrowski - boso
 przez świat (18) - dokument
 11:20 Makłowicz w podróży
 12:00 Gang Olsena wpada w szal
 - film fabularny
 14:00 Familiada - rozrywka
 14:35 Złotopolscy (1110) - serial
 15:10 Szansa na sukces - rozrywka
 16:15 Na dobre i na złe (416) - serial
 17:15 XVI Festiwal Kabaretu Koszalin
 (1) - rozrywka
 18:00 Panorama
 18:25 Sport-telegram
 18:40 Pogoda
 18:50 Tak to leciało! - kulisy
 - dokument
 18:55 Tak to leciało! (79) - rozrywka
 20:05 Kabaretowy Klub Dwójki (27)
 - rozrywka
 21:05 Czas honoru (31) - serial
 22:05 Castle (1) - serial
 22:50 Magazyn Ekstraklasy
 - Szybka piłka
 23:30 Chopin4 - muzyka
 01:00 Bobasek - film fabularny
 02:25 Przebój! Hollywoodzkie kity
 i hity - dokument
 04:20 Córki McLeoda (143) - serial
 05:35 M.A.S.H. (100) - serial

06:05 Chwila prawdy - rozrywka
 07:20 Telezakupy
 09:25 Jej cały świat (14) - serial
 09:55 Frasier (10) - serial
 10:25 Frasier (11) - serial
 10:55 Czarodziej Kazaam
 - film fabularny
 12:55 Chuck (4) - serial
 13:55 Krótkie śpięcie - film fabularny
 16:00 Rewolwer i melonik
 - film fabularny
 18:00 Miasteczko Twin Peaks (16)
 - serial
 19:05 Uwaga, faceci! (3) - serial
 20:05 Matrix - film fabularny
 22:55 Dowody zbrodni (10) - serial
 23:55 Pod jednym dachem
 - film fabularny
 02:15 Arkana magii - rozrywka
 05:05 Marina (41) - serial
 05:55 Na Wspólnej (761) - serial

06:00 Łapu capu ekstra - rozrywka
 06:30 Muzyka - muzyka
 07:00 Owady kochane w Tokio
 - dokument
 08:00 Tajemnice zwierząt (12)
 - przyroda
 08:55 Biała sukienka - film fabularny
 10:05 Rozwód po francusku
 - film fabularny
 12:00 15 lat Canal+ w polskim kinie
 12:55 Ciekawski George II
 - film fabularny
 14:20 Coco Chanel - film fabularny
 16:15 Poirot - Tragedia w trzech
 aktach - film fabularny
 17:50 Rockefeller Plaza 30 (10)
 - serial
 18:20 Mentalista (19) - serial
 19:10 Łapu capu
 19:20 Aktualności filmowe
 19:50 Nie przegap
 20:00 Obcy na poddaszu
 - film fabularny
 21:30 Rewers - film fabularny
 23:15 Hańba - film fabularny
 01:20 Wirtualne sny - film fabularny
 02:45 Jedenaste: Nie uciekaj
 - film fabularny
 04:10 Mononoke (10) - serial
 04:35 Muzyka - muzyka
 05:00 Aktualności filmowe
 05:30 Muzyka - muzyka

06:00 Nowy dzień z Polsat News
 07:00 Co nowego u Scooby'ego? (5)
 - serial
 07:30 Kaczor Donald przedstawia
 (55) - dla dzieci
 08:05 Scooby Doo, gdzie jesteś? (6)
 - serial
 08:35 Gumisie (6) - serial
 09:05 Gumisie (7) - serial
 09:35 Kacze opowieści (31) - serial
 10:05 Kacze opowieści (32) - serial
 10:35 Magiczny duet - film fabularny
 12:15 Wąż i cień orła - film fabularny
 14:20 Stawka większa niż życie
 - serial
 15:30 Stawka większa niż życie
 - serial
 16:45 Szpilki na Giewoncie (7) - serial
 17:45 Hotel 52 (20) - serial
 18:50 Wydarzenia
 19:20 Sport
 19:25 Pogoda
 19:30 Świat według Kiepskich (238)
 - serial
 20:00 Ludzie Chudego (8) - serial
 21:00 CSI: Kryminalne zagadki Miami
 (5) - serial
 22:00 Kości (6) - serial
 23:00 Podróż do końca nocy
 - film fabularny
 01:00 Magazyn sportowy
 03:00 Tajemnice losu
 04:40 TV market
 05:00 Wstawaj! Gramy! (1376)
 - rozrywka

06:25 Dekoratornia - film telewizyjny
 06:55 Bananowy Joe - film fabularny
 09:00 Na celowniku - film fabularny
 11:00 Galileo
 12:00 Mała czarna (247) - talk show
 13:00 Dekoratornia - film telewizyjny
 13:30 Spadkobiercy (33) - rozrywka
 14:30 KS Vive Targi Kielce - Rhein
 - Neckar Löwen
 16:55 Niepokromiona Australia (16)
 - dokument
 17:30 VIP - kultura
 18:00 Gliniarze z Melbourne (12)
 - serial
 19:00 Galileo
 20:00 Galileo Extra
 21:00 STOP Drogówka
 22:00 Spadkobiercy (34) - rozrywka
 23:00 Chłopaki z taśmy - rozrywka
 00:05 Gliniarze z Melbourne (11)
 - serial
 01:05 Gliniarze z Melbourne (12)
 - serial
 02:05 Mała czarna - talk show
 03:05 VIP - kultura
 03:25 Emerson Lake & Palmer - Live
 at Montreux - muzyka
 04:20 TV market
 04:55 V-Max
 05:15 Lalola (126) - serial

08:30 Wycisg dookoła Lombardii
 09:30 Watts
 09:45 Turniej WTA w Linzu
 11:00 Intercontinental Rally
 Challenge w Szkocji
 12:00 Puchar ETC w Adrii
 12:30 Wycisg dookoła Lombardii
 13:15 Puchar ETC w Adrii
 13:45 Intercontinental Rally
 Challenge w Szkocji
 15:00 Watts
 16:00 Turniej WTA w Linzu
 17:30 Wycisg dookoła Lombardii
 18:45 Watts
 19:00 Zawody z cyklu World Series
 w Amsterdamie
 20:30 Marco Huck - Matt Godfrey
 22:30 Intercontinental Rally
 Challenge w Szkocji
 23:30 Weekend w sportach
 motorowych
 23:45 Turniej WTA w Linzu
 01:15 Weekend w sportach
 motorowych

06:00 Kawa czy herbata?
 08:05 Polityka przy kawie
 08:20 Życie na cieplejszej planecie
 (6) - dokument
 08:40 Legenda Nezha (48) - serial
 09:10 High School Musical
 - film fabularny
 11:20 Telezakupy
 12:00 Wiadomości
 12:10 Agrobiznes
 12:40 Życie ptaków (10) - dokument
 13:15 Plebania (1553) - serial
 13:40 Klan (1942) - serial
 14:10 Jaka to melodia? - rozrywka
 14:45 Opole 2010 na bis - muzyka
 15:00 Wiadomości
 15:10 Pogoda
 15:15 Polityka przy kawie
 15:35 Moda na sukces (5182) - serial
 16:00 Moda na sukces (5183) - serial
 16:25 Plebania (1554) - serial
 17:00 Teleexpress
 17:15 Pogoda
 17:30 Celownik
 17:55 Klan (1943) - serial
 18:35 Jaka to melodia? - rozrywka
 19:05 Przygody rozbójnika Rumcajsja
 (7) - serial
 19:15 Bajki z mchu i paproci (21) - serial
 19:30 Wiadomości
 20:00 Sport
 20:05 Mistrzostwa Świata - Rajd Maroka
 20:10 Pogoda
 20:30 Ranczo (41) - serial
 21:30 Norymberga - teatr
 23:05 Reka nad kolyšką - film fabularny
 01:05 Bracia i siostry (11) - serial
 01:55 Notacje (401) - dokument
 02:10 Telezakupy
 02:30 Defekt (1) - serial
 03:25 Defekt (2) - serial
 05:05 Moda na sukces (5184) - serial
 05:30 Moda na sukces (5185) - serial

06:00 Mango - Telezakupy
 07:00 Granie na śniadanie - rozrywka
 08:00 Majka (143) - serial
 08:30 Dzień dobry TVN
 11:00 Co za tydzień
 11:40 Granie na ekranie - rozrywka
 12:15 Mango - Telezakupy
 12:45 Ugotowani (3) - rozrywka
 13:45 Niania (27) - serial
 14:20 Niania (28) - serial
 14:55 Między kuchnią a salonem
 - talk show
 15:55 Rozmowy w toku - talk show
 16:55 Sędzia Anna Maria
 Wesołowska (530) - serial
 17:55 Majka (144) - serial
 18:25 Detektywi (724) - serial
 19:00 Fakty
 19:30 Sport
 19:40 Pogoda
 19:50 Uwaga!
 20:05 Na Wspólnej (1327) - serial
 20:45 W-11 wydział śledczy (722)
 - serial
 21:30 Szymon Majewski Show (7)
 - rozrywka
 22:35 Mentalista (7) - serial
 23:35 Superwizjer
 00:10 Nie z tego świata (7) - serial
 01:10 Co za tydzień
 01:35 Po co spać, jak można grać?
 - rozrywka
 02:30 Telesklep
 02:55 Uwaga!
 03:15 Rozmowy w toku - talk show
 04:10 Nic straconego
 05:05 Nic straconego
 05:40 Uwaga!

08:00 Pod dobrą gwiazdą
 - film fabularny
 10:00 Zapis zbrodni - film fabularny
 11:40 W oku kamery - dokument
 12:20 Był tu Willie Boy - film fabularny
 14:10 Zakopana Betty - film fabularny
 16:00 Pokój Marvina - film fabularny
 17:50 W oku kamery - dokument
 18:30 Jeśli się odnajdziemy
 - film fabularny
 20:10 Doktor Żywago - film fabularny
 Studiujący medycynę Jurij
 przypadkowo spotyka w tramwaju Łarę,
 o której odtąd nie potrafi zapomnieć.
 Los połączy ich ponownie. W Rosji trwa
 rewolucja, która odmieni życie każdego
 z bohaterów.
 23:30 Inwazja barbarzyńców
 - film fabularny
 01:20 Brooklyn Boogie - film fabularny
 02:45 Wstyd - film fabularny
 04:05 Anatomia miłości
 - film fabularny

06:00 Trzeba się dobrze spisać (7)
 - dokument
 06:30 Muzeum Historii Żydów
 Polskich - dokument
 06:55 Jubileusz parafii Nowego
 Przymierza - dokument
 07:20 ZUS dla ciebie!
 07:30 Na dobre i na złe (31) - serial
 08:30 Pytanie na śniadanie
 10:50 Aleja gwiazd - rozrywka
 11:15 Familiada - rozrywka
 11:50 Potrzebna od zaraz
 12:15 Królowie magii (2) - dokument
 12:45 Pytając o Boga (7) - dokument
 13:15 10. Mazurska Noc Kabaretowa
 - rozrywka
 14:25 Święta wojna (236) - serial
 15:05 Czas honoru (31) - serial
 16:00 Program lokalny
 16:35 Opowiedz nam swoją historię
 (25) - talk show
 17:25 Jeden z dziesięciu - rozrywka
 18:00 Panorama
 18:25 Sport-telegram
 18:30 Pogoda
 18:35 Gorący temat - publicystyka
 19:00 Licencja na wychowanie (47)
 - serial
 19:35 Bulionerzy (72) - serial
 20:10 Barwy szczęścia (473) - serial
 20:45 M jak miłość (770) - serial
 21:40 Kulisy serialu "M jak miłość"
 - dokument
 21:50 Tomasz Lis na żywo - publicystyka
 22:55 Lekcja grozy - film fabularny
 00:25 Mali złodzieje - dokument
 01:30 45. Międzynarodowy Festiwal
 Wratlavia Cantans - Wrocław
 2010 - dokument
 02:00 Akwariem, czyli samotność
 szpiega (3) - serial
 02:55 Lekcja grozy - film fabularny
 04:15 Kabaret nocą - rozrywka
 05:35 M.A.S.H. (101) - serial

06:25 Kuba Wojewódzki (26)
 - talk show
 07:25 Życie przede wszystkim (16)
 - serial
 08:25 BrzydUla (65) - serial
 08:55 BrzydUla (66) - serial
 09:25 J.A.G. - Wojskowe Biuro
 Śledcze (10) - serial
 10:25 Ally McBeal (3) - serial
 11:25 Telezakupy
 13:00 Apetyt na kasę - rozrywka
 14:00 Marina (42) - serial
 15:00 Kuba Wojewódzki (27)
 - talk show
 16:00 Życie przede wszystkim (17)
 - serial
 17:00 BrzydUla (67) - serial
 17:30 BrzydUla (68) - serial
 18:00 J.A.G. - Wojskowe Biuro
 Śledcze (11) - serial
 19:00 Ally McBeal (3) - serial
 20:00 Sybil - film fabularny
 21:55 Kobra - oddział specjalny (5)
 - serial
 22:55 Wierny ogrodnik - film fabularny
 01:30 Arkana magii - rozrywka
 05:05 Marina (42) - serial
 05:55 Na Wspólnej (762) - serial

06:00 Łapu capu ekstra - rozrywka
 06:30 Muzyka - muzyka
 07:00 Łapu capu
 07:10 Nie przegap
 07:20 Amerykański tata (2) - serial
 07:45 Łapu capu
 08:00 Wzburzone wody - dokument
 09:50 Speed II - wyścig z czasem
 - film fabularny
 12:00 Uczciwy przekręt (10) - serial
 12:50 Przystanek Woodstock 2010
 - muzyka
 14:00 Nie lubię poniedziałku
 - film fabularny
 15:50 Łapu capu ekstra - rozrywka
 16:45 Młam na imię Green - dokument
 17:40 Dobre rady
 - film krótkometrażowy
 18:05 Szybko i wściekle
 - film fabularny
 20:00 Łapu capu
 20:10 Amerykański tata (3) - serial
 20:35 Nie przegap
 20:45 Łapu capu
 21:00 Plunkett i Maclean
 - film fabularny
 22:45 Orangutanica Nenette
 - dokument
 00:00 Chłopaki też placzą
 - film fabularny
 01:55 Bez miłości - film fabularny
 03:35 Aktualności filmowe
 04:00 Muzyka - muzyka
 04:30 Łapu capu ekstra - rozrywka
 05:00 Aktualności filmowe
 05:30 Muzyka - muzyka

06:00 Nowy dzień z Polsat News
 07:25 Pingwin Piper i jego
 fantastyczne, latające maszyny
 - film fabularny
 08:30 Świat według Kiepskich (74)
 - serial
 09:15 Świat według Kiepskich (75)
 - serial
 10:00 Daleko od noszy (73) - serial
 10:30 Daleko od noszy (74) - serial
 11:00 Malanowski i Partnerzy (212)
 - serial
 11:30 Samo życie (1526) - serial
 12:00 Rodzina zastępcza plus (187)
 - serial
 13:00 Zamieńmy się żonami (87)
 - rozrywka
 14:00 Pierwsza miłość (1164) - serial
 14:45 Tak, kochanie (16) - serial
 15:15 Tak, kochanie (17) - serial
 15:50 Wydarzenia
 16:10 Pogoda
 16:15 Interwencja
 16:30 Malanowski i Partnerzy (213)
 - serial
 17:00 Dlaczego ja? (89) - serial
 18:00 Pierwsza miłość (1165) - serial
 18:50 Wydarzenia
 19:20 Sport
 19:25 Pogoda
 19:30 Samo życie (1527) - serial
 20:00 Królestwo niebieskie
 - film fabularny
 23:05 Sekretne okno - film fabularny
 01:20 Zagadkowa Noc - rozrywka
 02:50 Tajemnice losu
 04:40 TV market
 05:00 Wstawaj! Gramy! (1377)
 - rozrywka

06:10 Muzyczne listy - muzyka
 07:15 Słoneczny patrol (33) - serial
 08:20 Dziewczyny z fortuną
 - rozrywka
 09:20 Morze miłości (33) - serial
 10:20 Mała czarna - talk show
 11:20 Nie igraj z aniołem (44) - serial
 12:20 Muzyczne listy - muzyka
 13:30 V-Max
 14:00 Dziewczyny z fortuną
 - rozrywka
 15:00 Słoneczny patrol (34) - serial
 16:00 Zbuntowani (216) - serial
 17:00 Osaczona (29) - serial
 18:00 Nie igraj z aniołem (45) - serial
 19:00 Morze miłości (34) - serial
 20:00 STOP Drogówka
 21:00 Eksplozja. Krótki kurs
 wyburzania - dokument
 22:00 Galileo
 23:00 Galileo
 00:00 CSI: Kryminalne zagadki
 Nowego Jorku (15) - serial
 01:00 Mała czarna - talk show
 02:00 Muzyczne listy - muzyka
 03:05 V-Max
 03:25 Supergrass - live in Belgium
 - muzyka
 04:15 TV market
 04:55 VIP - kultura
 05:00 Kinomaniak - kultura
 05:25 Lalola (127) - serial

08:30 Maraton w Poznaniu
 09:30 Turniej WTA w Linzu
 11:00 Turniej WTA w Moskwie
 14:45 Watts
 15:00 Wyścig dookoła Lombardii
 16:30 Turniej WTA w Moskwie
 18:00 Eurogole - Jeden z jednego
 18:15 Eurogole
 18:45 Champions Club
 20:00 Liga Mistrzów w Columbus
 20:45 Clash Time - Spotkanie
 z gwiazdami
 20:50 Watts
 21:00 Tydzień z World Wrestling
 Entertainment
 21:30 Vintage Collection
 22:25 Clash Time - Spotkanie
 z gwiazdami
 22:30 Eurogole
 23:00 Champions Club
 00:15 Watts

06:00 Kawa czy herbata?
08:05 Polityka przy kawie
08:20 Male dranie
08:45 Owocowe ludki (45) - serial
09:20 Jedynkowe przedszkole (59) - dla dzieci
09:55 Dlaczego? Po co? Jak?
10:10 Koszmarny Karolek (65) - serial
10:25 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... - publicystyka
10:55 Laboratorium europejskie
11:20 Telezakupy
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:40 Życie ssaków (1) - dokument
13:10 Plebania (1554) - serial
13:40 Klan (1943) - serial
14:10 Jaka to melodia? - rozrywka
14:45 Opole 2010 na bis - muzyka
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:15 Siędem ostatnich słów ks. Jerzego Popiełuski - dokument
15:35 Moda na sukces (5184) - serial
16:00 Moda na sukces (5185) - serial
16:25 Plebania (1555) - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:30 Celownik
17:55 Klan (1944) - serial
18:35 Jaka to melodia? - rozrywka
19:05 Magiczne przygody misia Ruperta (7) - serial
19:15 Swinka Peppa (13) - serial
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:05 Mistrzostwa Świata - Rajd Maroka
20:10 Pogoda
20:30 Kariera Nikosia Dyzmy - film fabularny
22:20 Misja specjalna
22:55 Wallander (1) - film fabularny
00:35 Bracia i siostry (12) - serial
01:25 Notacje (484) - dokument
01:40 Telezakupy
01:55 Defekt (3) - serial
03:00 Defekt (4) - serial
05:05 Moda na sukces (5186) - serial
05:30 Moda na sukces (5187) - serial

06:00 Mango - Telezakupy
07:00 Granie na śniadanie - rozrywka
08:00 Majka (144) - serial
08:30 Dzień dobry TVN
11:00 Na Wspólnej (1327) - serial
11:35 Granie na ekranie - rozrywka
12:10 Mango - Telezakupy
12:40 W-11 wydział śledczy (722) - serial
13:20 Detektywi (724) - serial
13:50 Niania (29) - serial
14:20 Niania (30) - serial
14:55 Między kuchnią a salonem - talk show
15:55 Rozmowy w toku - talk show
16:55 Sąd rodzinny (145) - serial
17:55 Majka (145) - serial
18:25 Detektywi (725) - serial
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:05 Na Wspólnej (1328) - serial
20:45 W-11 wydział śledczy (723) - serial
21:30 Usta usta (7) - serial
22:30 Kuba Wojewódzki (7) - talk show
23:30 Top Model. Zostań modelką (6) - rozrywka
00:30 Superwizjer
01:05 Uwaga!
01:25 Po co spać, jak można grać? - rozrywka
02:20 Telesklep
02:45 Rozmowy w toku - talk show
03:40 Nie z tego świata (7) - serial
04:35 Co za tydzień
05:40 Uwaga!

08:00 Drzewo cytrynowe - film fabularny
10:10 W oku kamery - dokument
10:50 Cena honoru - film fabularny
13:10 Popatrz na mnie - film fabularny
15:10 Tajemnica starego ogrodu - film fabularny
16:55 Za drzwiami Actors Studio - dokument
17:55 Hawaje, Oslo - film fabularny
20:10 Motodrama - film fabularny
21:45 Uwiecznione chwile Marii Larsson - film fabularny
00:15 Z-bocznia historia kina - dokument
01:20 Wallander (8) - film fabularny
02:55 Lilja 4-ever - film fabularny

Współczesna Rosja. 16-letnia Lilja poznaje przystojnego Andrieja, który proponuje jej wyjazd do Szwecji. Na lotnisku wita dziewczynę jego znajomy - sutener Witek.

04:45 Wstyd - film fabularny
05:35 Kierunek: Islandia - film krótkometrażowy

06:10 Opowiedz nam swoją historię (25) - talk show
07:00 Telezakupy
07:30 Na dobre i na złe (32) - serial
08:30 Pytanie na śniadanie
10:55 Aleja gwiazd - rozrywka
11:15 Familiada - rozrywka
11:50 Sąd wydzie iskra - dokument
12:50 Licencja na wychowanie (47) - serial
13:20 Wielka draka o dzieciaka - kulisy (5) - dokument
13:30 Wielka draka o dzieciaka (5) - rozrywka
14:30 Barwy szczęścia (473) - serial
15:05 M jak miłość (770) - serial
16:00 Program lokalny
16:35 Opowiedz nam swoją historię (26) - talk show
17:25 Jeden z dziesięciu - rozrywka
18:00 Panorama
18:25 Sport-telegram
18:30 Pogoda
18:35 Gorący temat - publicystyka
19:00 Licencja na wychowanie (48) - serial
19:35 Bulionerzy (73) - serial
20:10 Barwy szczęścia (474) - serial
20:40 Barwy życia (7) - dokument
20:55 M jak miłość (771) - serial
21:50 Magazyn Ekspresu Reporterów
22:55 Nierozłączni - dokument
23:55 Najdłuższy bieg - film fabularny
01:50 07 zgłoś się (16) - serial
03:05 Wiedźmin (7) - serial
03:55 Nierozłączni - dokument
05:35 M.A.S.H. (102) - serial

06:25 Kuba Wojewódzki (27) - talk show
07:25 Życie przede wszystkim (17) - serial
08:25 BrzydUla (67) - serial
08:55 BrzydUla (68) - serial
09:25 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze (11) - serial
10:25 Ally McBeal (5) - serial
11:25 Telezakupy
13:00 Apetyt na kasę - rozrywka
14:00 Marina (43) - serial
15:00 Kuba Wojewódzki (28) - talk show
16:00 Życie przede wszystkim (18) - serial
17:00 BrzydUla (69) - serial
17:30 BrzydUla (70) - serial
18:00 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze (12) - serial
19:00 Ally McBeal (5) - serial
20:00 Wyzwanie - film fabularny
22:15 Agenci NCIS (5) - serial
23:10 Ong-bak - film fabularny
01:20 Arkana magii - rozrywka
05:05 Marina (43) - serial
05:55 Na Wspólnej (763) - serial

06:00 Łapu capu ekstra - rozrywka
06:30 Muzyka - muzyka
07:00 Łapu capu
07:10 Nie przegap
07:20 Amerykański tata (3) - serial
07:45 Łapu capu
08:00 Aktualności filmowe
08:30 Rockefeller Plaza 30 (10) - serial
09:00 Orangutanica Nenette - dokument
10:15 Poirot - Tragedia w trzech aktach - film fabularny
11:50 Gdzie jest generał? - film fabularny
13:40 Kobieta bez głowy - film fabularny
15:15 Opowieści dziwnej treści - trzy swinki - film fabularny
16:35 Enid - film fabularny
18:10 Noc w muzeum II - film fabularny
20:00 Łapu capu
20:10 Amerykański tata (4) - serial
20:35 Nie przegap
20:45 Łapu capu
21:00 Kocham cię od tak dawna - film fabularny
23:05 Księżna - film fabularny
01:00 Biały smok - film fabularny
02:30 Brùno - film fabularny
03:50 Muzyka - muzyka
04:10 Łapu capu ekstra - rozrywka
05:00 Aktualności filmowe
05:30 Muzyka - muzyka

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:30 Księżniczka łabędzi: Skarb czarnoksiężnika - film fabularny
08:50 Świat według Klepskich (76) - serial
09:25 Świat według Klepskich (77) - serial
10:00 Daleko od noszy (75) - serial
10:30 Daleko od noszy (76) - serial
11:00 Malanowski i Partnerzy (213) - serial
11:30 Samo życie (1527) - serial
12:00 Rodzina zastępcza plus (188) - serial
13:00 Zamienmy się żonami (88) - rozrywka
14:00 Pierwsza miłość (1165) - serial
14:45 Tak, kochanie (18) - serial
15:15 Tak, kochanie (19) - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Malanowski i Partnerzy (214) - serial
17:00 Dlaczego ja? (90) - serial
18:00 Pierwsza miłość (1166) - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Samo życie (1528) - serial
20:00 Nieobliczalny - film fabularny
22:05 CSI: Kryminalne zagadki Miami (13) - serial
23:00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (14) - serial
00:00 Po północy - film fabularny
02:25 Zagadkowa Noc - rozrywka
03:55 Tajemnice losu
04:40 TV market
05:00 Wstawaj! Gramy! (1378) - rozrywka

06:10 Muzyczne listy - muzyka
07:15 Słoneczny patrol (34) - serial
08:20 Dziewczyny z fortuną - rozrywka
09:20 Morze miłości (34) - serial
10:20 Osaczona (29) - serial
11:20 Nie igraj z aniołem (45) - serial
12:20 Muzyczne listy - muzyka
13:30 VIP - kultura
14:00 Dziewczyny z fortuną - rozrywka
15:00 Słoneczny patrol (35) - serial
16:00 Zbuntowani (217) - serial
17:00 Osaczona (30) - serial
18:00 Nie igraj z aniołem (46) - serial
19:00 Morze miłości (35) - serial
20:00 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (16) - serial
21:00 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (15) - serial
22:00 Pewnego razu w Chinach III - film fabularny
00:20 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (16) - serial
01:20 Mała czarna - talk show
02:20 Muzyczne listy - muzyka
03:20 VIP - kultura
03:40 TV market
05:00 Dekoratornia - film telewizyjny
05:20 Lalola (128) - serial

08:30 Wyciąg dookoła Lombardii
09:15 Eurogole
09:45 Champions Club
11:00 Turniej WTA w Moskwie
14:45 Eurogole
15:15 Champions Club
16:30 Turniej WTA w Moskwie
19:00 Halo, halo! Tu Londyn!
19:05 Eurogole Flesz
19:15 Eurogole
19:45 Andre Ward - Allan Green
21:00 Freddy Hernandez - Mike Anchondo
23:00 Freeride Spirit
23:15 Intercontinental Rally Challenge w Szkocji
23:45 Weekend w sportach motorowych
00:00 Turniej WTA w Moskwie
00:30 Maraton w Poznaniu

06:00 Kawa czy herbata?
08:05 Polityka przy kawie
08:20 Siara w kucharach - rozrywka
08:40 Owocowe ludki (46) - serial
09:15 Budzik (318) - dla dzieci
09:45 Moliki książkowe
10:05 Miejsce z historią (22) - dokument
10:20 Raj
10:50 Szerokie tory - dokument
11:20 Telezakupy
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:40 Życie ssaków (1) - dokument
13:10 Plebania (1555) - serial
13:40 Klan (1944) - serial
14:10 Jaka to melodia? - rozrywka
14:45 Opole 2010 na bis - muzyka
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:15 Polityka przy kawie
15:35 Moda na sukces (5186) - serial
16:00 Moda na sukces (5187) - serial
16:25 Plebania (1556) - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:30 Celownik
17:55 Klan (1945) - serial
18:35 Jaka to melodia? - rozrywka
19:05 Proszę słonia (7) - serial
19:15 Nauki i przyjaciele (16) - serial
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:05 Mistrzostwa Świata - Rajd Maroka
20:10 Pogoda
20:30 Ranczo (42) - serial
21:30 Ratonwicy (5) - serial
22:25 Niepokonani. Niezwykłe historie (7) - talk show
23:00 Warto rozmawiać - talk show
23:55 Wojna światów - dokument
00:30 Jekyll (1) - serial
01:30 Jekyll (2) - serial
02:25 Telezakupy
02:45 Defekt (5) - serial
03:45 Defekt (6) - serial
05:05 Moda na sukces (5188) - serial
05:30 Moda na sukces (5189) - serial

06:00 Mango - Telezakupy
07:00 Granie na śniadanie - rozrywka
08:00 Majka (145) - serial
08:30 Dzień dobry TVN
11:00 Na Wspólnej (1328) - serial
11:35 Granie na ekranie - rozrywka
12:10 Mango - Telezakupy
12:40 W-11 wydział śledczy (723) - serial
13:20 Detektywi (725) - serial
13:50 Niania (31) - serial
14:20 Niania (32) - serial
14:55 Między kuchnią a salonem - talk show
15:55 Rozmowy w toku - talk show
16:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska (531) - serial
17:55 Majka (146) - serial
18:25 Detektywi (726) - serial
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:05 Na Wspólnej (1329) - serial
20:45 W-11 wydział śledczy (724) - serial
21:30 Top Model. Zostań modelką (7) - rozrywka
22:30 Plaga - film fabularny
00:35 Szymon Majewski Show (7) - rozrywka
01:40 Po co spać, jak można grać? - rozrywka
02:35 Telesklep
03:00 Kuba Wojewódzki (7) - talk show
03:50 Rozmowy w toku - talk show
04:45 Nic straconego
05:20 Nic straconego
05:40 Uwaga!

08:00 Cudzoziemka - film fabularny
09:55 Flintstonowie: Niech żyje Rock Vegas! - film fabularny
11:35 W oku kamery - dokument
12:15 Śmierć na Nilu - film fabularny
14:45 Z planu "Powrotu do przyszłości" - dokument
14:55 Powrót do przyszłości - film fabularny
17:00 Na boso - film fabularny
18:25 Aleksandra - film fabularny
20:10 Czerwona gorączka - film fabularny
22:10 Wszystko o Adamie - film fabularny
00:00 James - film krótkometrażowy
00:30 Pusher - film fabularny
02:20 Pan Ibrahim i kwiaty Koranu - film fabularny
03:55 Trzy dni bez wyroku - film fabularny
Grupa przestępców napada na kantor wymiany walut i zabija właściciela. Napastnikami są wychowankowie zakładu poprawczego, w którym dwóch wychowawców zorganizowało gang.
05:25 Bracia - film krótkometrażowy
05:55 Scherzo - film krótkometrażowy

06:10 Opowiedz nam swoją historię (26) - talk show
07:00 Telezakupy
07:30 Na dobre i na złe (33) - serial
08:30 Pytanie na śniadanie
10:50 Aleja gwiazd - rozrywka
11:15 Gilotyna (63) - rozrywka
11:45 Kobieta z dotacją w tle - dokument
11:55 Doktor Martin (7) - serial
12:50 Licencja na wychowanie (48) - serial
13:25 Tak to leciało! (78) - rozrywka
14:30 Barwy szczęścia (474) - serial
15:05 M jak miłość (771) - serial
16:00 Program lokalny
16:35 Opowiedz nam swoją historię (27) - talk show
17:25 Jeden z dziesięciu - rozrywka
18:00 Panorama
18:25 Sport-telegram
18:30 Pogoda
18:35 Gorący temat - publicystyka
19:00 Licencja na wychowanie (49) - serial
19:35 Bulionerzy (74) - serial
20:10 Barwy szczęścia (475) - serial
20:45 M jak miłość (772) - serial
21:35 Kulisy serialu "M jak miłość" - dokument
21:50 Pacyfikator - film fabularny
23:35 Kryminalne zagadki Las Vegas (7) - serial
00:25 Dr House (118) - serial
01:20 Pitbull (12) - serial
02:15 Pitbull (13) - serial
03:00 Na koniec świata - film fabularny
05:35 M.A.S.H. (103) - serial

06:25 Kuba Wojewódzki (28) - talk show
07:25 Życie przede wszystkim (18) - serial
08:25 BrzydUla (69) - serial
08:55 BrzydUla (70) - serial
09:25 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze (12) - serial
10:25 Ally McBeal (5) - serial
11:25 Telezakupy
13:00 Apetyt na kasę - rozrywka
14:00 Marina (44) - serial
15:00 Kuba Wojewódzki (29) - talk show
16:00 Życie przede wszystkim (19) - serial
17:00 BrzydUla (71) - serial
17:30 BrzydUla (72) - serial
18:00 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze (13) - serial
19:00 Ally McBeal (5) - serial
20:00 Wierny ogrodnik - film fabularny
22:40 Bez śladu (6) - serial
23:35 Sybil - film fabularny
01:15 Arkana magii - rozrywka
05:05 Marina (44) - serial
05:55 Na Wspólnej (764) - serial

06:00 Łapu capu ekstra - rozrywka
06:30 Muzyka - muzyka
07:00 Łapu capu
07:10 Nie przegap
07:20 Amerykański tata (4) - serial
07:45 Łapu capu
08:00 Jak to się robi - film fabularny
09:25 OSS 117 - Rio nie odpowiada - film fabularny
11:15 Just Dance - tylko taniec! - film fabularny
12:50 Coco Chanel - film fabularny
14:45 Opowieści dziwnej treści - Żółw kontra zając - film fabularny
16:10 Rockefeller Plaza 30 (10) - serial
16:40 Mentalista (19) - serial
17:30 Uczciwy przekręt (10) - serial
18:20 Pono - film fabularny
20:00 Łapu capu
20:10 Amerykański tata (5) - serial
20:35 Nie przegap
20:45 Łapu capu
21:00 Bandslam - film fabularny
22:55 Mononoke (11) - serial
23:25 28 dni później - film fabularny
01:25 Śledztwo na cztery ręce - film fabularny
03:15 Klincz - film fabularny
04:50 Muzyka - muzyka
05:00 Aktualności filmowe
05:30 Muzyka - muzyka

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:40 Pewnego razu w lesie - film fabularny
09:00 Świat według Klepskich (78) - serial
09:30 Świat według Klepskich (79) - serial
10:00 Daleko od noszy (77) - serial
10:30 Daleko od noszy (78) - serial
11:00 Malanowski i Partnerzy (214) - serial
11:30 Samo życie (1528) - serial
12:00 Rodzina zastępcza plus (189) - serial
13:00 Zamienmy się żonami (89) - rozrywka
14:00 Pierwsza miłość (1166) - serial
14:45 Tak, kochanie (20) - serial
15:15 Tak, kochanie (21) - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Malanowski i Partnerzy (215) - serial
17:00 Dlaczego ja? (91) - serial
18:00 Pierwsza miłość (1167) - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Samo życie (1529) - serial
20:00 Świat według Klepskich (344) - serial
20:30 Studio
20:45 Inter Mediolan - Tottenham Hotspur
23:00 Liga Mistrzów
23:30 Stand up - zabij mnie śmiechem (3) - rozrywka
01:30 Zagadkowa Noc - rozrywka
03:00 Tajemnice losu
04:40 TV market
05:00 Wstawaj! Gramy! (1379) - rozrywka

06:10 Muzyczne listy - muzyka
07:15 Słoneczny patrol (35) - serial
08:20 Dziewczyny z fortuną - rozrywka
09:20 Morze miłości (35) - serial
10:20 Osaczona (30) - serial
11:20 Nie igraj z aniołem (46) - serial
12:20 Muzyczne listy - muzyka
13:30 Kinomaniak - kultura
14:00 Dziewczyny z fortuną - rozrywka
15:00 Słoneczny patrol (36) - serial
16:00 Zbuntowani (218) - serial
17:00 Osaczona (31) - serial
18:00 Nie igraj z aniołem (47) - serial
19:00 Morze miłości (36) - serial
20:00 E=mc2 - film fabularny
22:05 Bestia z mokrądeł - film fabularny
00:05 Real Madryt - AC Milan
02:15 Muzyczne listy - muzyka
03:15 Iron Maiden - Live in Rio - muzyka
04:15 TV market
05:20 Lalola (129) - serial

08:35 Champions Club
09:00 Magazyn olimpijski
09:30 Turniej WTA w Moskwie
11:00 Turniej WTA w Moskwie
15:00 Grand Prix Chorwacji w Goričanie
16:00 Grand Prix Danii w Kopenhadze
17:00 Turniej WTA w Moskwie
19:00 Eurogole Flesz
19:10 Eurosport dla Planety
19:40 Wednesday Selection
19:45 Puchar Świata w Oslo
20:45 Riders Club
20:50 Turniej z cyklu US PGA - Frys.Com Open
21:50 PGA European Tour - Portugal Masters
22:20 Golf Club
22:25 Wednesday Selection
22:35 Med Cup w Cagliari
23:05 Yacht Club
23:10 Wednesday Selection
23:35 Magazyn olimpijski
00:00 Turniej WTA w Moskwie
01:00 Champions Club

Uprawy

Futerkowe zagrożenie

Lisy, kuny, łasice – to tylko niektóre drapieżniki, których populacja w ostatnich latach niebezpiecznie się rozrosła. Trochę winy ma w tym sam człowiek, który walcząc ze wścieklizną jednocześnie pozbawił lisy jednego naturalnego wroga, czyli śmiertelnej choroby.

borsuk

łasica

lis

kuna domowa

Nasze pola zamieszkują takie ssaki drapieżne jak lisy, łasice, kuny domowe i w innych rejonach Polski tchórze.

Lisy są zagrożeniem dla chronionego prawem dzikiego ptactwa (choćby guszców czy przepiórek), a także dla gatunków łownych, (takich jak bażant, kuropatwa, zając), a nawet dla młodych saren. W dodatku na wsiach sięgają spustoszenia w kurnikach. Lisy preferują mozaiki pól i zadrzewienia śródpolne, z miedziami porośniętymi wierzbą i trzcinami. Nory budują w małych pagórkach, stokach głębszych rowów, zakrzaczaniach. Nora ma kilka otworów, aby w razie niebezpieczeństwa można było bezpiecznie się wycofać. Zagrożeniem dla nor lisów jest wypalanie traw i wszelkiego rodzaju zakrzaczeń. Jednak lisy wracają do swoich domostw.

Młode lisy, gdy się usamodzielniają, ruszają szukać swoich przyszłych rewirów łowieckich. Na przełomie stycznia i lutego przychodzi taki czas w życiu lisa kiedy nie poluje dla zaspokojenia głodu, lecz poszukuje partnerki. W tym okresie występuje cieciczka u samic. Samce usilnie starają się o przychylność liszek. Starają się tak natarczywie i namiętnie, że poszczekują. Słyszac owe szczekanie ma się wrażenie, że to jakieś zwierze wpadło w sidła lub w szpony drapieżcy.

Na polach żyją też inne ssaki drapieżne. Najpospolitszym jest mała i zwinna łasica. Jest wielkości szczura i widząc jej ruchy ma

się wrażenie, że jest żywym wulkanem, który łada moment wybuchnie. Wiecznie wietrzy i jest w ruchu, dlatego bardzo trudno ją obserwować w naturze. Lubuje się w jajach ptasich, gryzoniach, płazach i owadach. Innym przedstawicielem łasicowatych na terenach rolniczych jest kuna. W Polsce spotkać można dwa gatunki kun – kunę leśną, nazywaną także tumakiem oraz kunę domową, czyli kamionkę. Oba gatunki są do siebie bardzo podobne – długość ich ciała wynosi ok. 42-59 cm, a długość ogona 16-32 cm. Samce są zwykle większe od samic. Kamionka jest spotykana zarówno w lasach (szczególnie lasach górskich), jak i w pobliżu zabudowań (we wsiach i miastach). Na kryjówki wykorzystuje schronienia naturalne (szczeliny skalne, otwory pod wykrotami, stopy drewna, nory innych zwierząt) oraz wszelkie zabudowania – stodoły, piwnice, strychy budynków, itp. Kuny są w zasadzie wszystkożerne. Zjadają głównie drobne gryzonie (norniki, nornice, myszy, szczury), ale także ptaki i ich jaja, gady, płazy, owady, padlinę, owoce i rośliny. Zimą i wiosną żywią się przede wszystkim zwierzętami, natomiast latem i jesienią – roślinami, głównie różnorodnymi owocami. Zajmując część budynku kuna domowa zachowuje się podobnie jak w środowisku naturalnym. Znakuje swoje terytorium moczem i odchodami, które może składać w sterty, np. pod drzwiami piwnicy lub na strychu. Gniazdo dla swo-

ich młodych wyściela np. kawałkami wełny mineralnej ocieplającej strop. Bawi się hałaśliwie z młodymi i upiornie pokrzykuje podczas godów. Na takie zachowania skarżą się właściciele, szczególnie nowych domów, którzy nie przywykli do sąsiedztwa dzikich zwierząt. Ponadto kamionki ogryzają izolacje kabli elektrycznych i przewody hamulcowe w samochodach, powodując częste awarie. Wywlekają też ocieplenie z klap silników. W chłodne noce na miejskich parkingach można obserwować kuny wędrujące od jednego auta do drugiego, żeby się ogrzać na ciepłym silniku.

Kuny, a przede wszystkim kuna domowa, mogą też lokalnie powodować szkody wśród zwierząt gospodarskich. Ich ofiarą może paść drób, gołębie, króliki. Kamionka po dostaniu się do kurnika może zabić wszystkie znajdujące się tam kury, choć dla nasycenia głodu wystarczyłaby jedna. To efekt instynktownej pogoni za każdą uciekającą zdobyczą. Aby pozbyć się kuny z domu, nie ma sensu zabijać niepożądanego lokatora (jest to zresztą zabronione prawem), gdyż opustoszałe terytorium zostanie szybko odkryte przez inną kunę, a ślady zapachowe pozostawione przez poprzednią kamionkę, wskażą intruzowi wszelkie dogodne przejścia i ukrycia w naszym domu. W kilka tygodni można się spodziewać kolejnego zasiedlenia. Jedynym skutecznym sposobem jest porządne uszczelnienie budynku.

Piotr Wołyński

Dopłaty

Euro poniżej 4 zł

W tym roku rolnicy złożyli do ARiMR ponad 1,37 mln wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich. Z Brukseli do Warszawy trafia euro, które musi zostać wymienione na polskie złotówki. Kurs wymiany już ustalono - 3,98 zł za jedno euro.

Europejski Bank Centralny ogłosił 30 września oficjalny kurs według wymiany złotego, zgodnie z którym będą przeliczane i wypłacane dopłaty bezpośrednie za 2010 rok. Bank określił kurs w wysokości 3,9847 złotych za euro. Kursy przeliczeniowe obowiązują we wszystkich państwach, których oficjalną walutą nie jest euro. W tym roku przyjęty kurs przeliczeniowy jest nieco mniej korzystny niż w roku ubiegłym, kiedy wynosił on 4,2 zł za euro. Łączna kwota przeznaczona na

dopłaty bezpośrednie w Polsce za 2010 r. wynosi około 3,2 mld euro, tj. prawie 13 miliardów złotych, przy czym 70 proc. rolnicy otrzymają z budżetu UE, a pozostałe 30 proc. sfinansowane zostanie z budżetu krajowego.

ARiMR, zgodnie z przepisami, zacznie wypłatę płatności bezpośrednich 1 grudnia. W pierwszej kolejności płatności bezpośrednie zostaną przekazane rolnikom, których gospodarstwa zostały dotknięte klęską powodzi.

Piotr Wołyński

SZACOWANE PRZEZ ARiMR "NA ROBOCZO" STAWKI TEGOROCZNYCH PŁATNOŚCI

jednolita płatność obszarowa (JPO)	562,08 zł
uzupełniająca płatność podstawowa - do powierzchni innych roślin i do powierzchni gruntów ornych, na których nie jest prowadzona uprawa roślin	327,26 zł
płatność uzupełniająca do powierzchni uprawy chmielu	1 420,07 zł
płatność do powierzchni roślin przeznaczonych na paszę (płatności zwierzęce)	439,03 zł
oddzielna płatność z tytułu owoców i warzyw (płatność do pomidorów)	157,16 zł
przejściowe płatności z tytułu owoców miękkich	1 593,88 zł
płatność cukrowa	50,45 zł
płatność do krów	346,43 zł
płatność do owiec	105,91 zł

**Zamieść reklamę swojej firmy
w Tygodniku Regionu Wąbrzeskiego
ZADZWOŃ !!! tel. (56) 682 26 80**

**CWA TYGODNIK REGIONU
WĄBRZESKIEGO**

**SKUP
BYDŁA
POURAZOWEGO**
ODBIÓR Z DOMU
tel. 605 275 830

**Firma Usługi Mięsne
"Cender"**
**pilnie poszukuje
rzeźników i wykrawaczy
do rozbioru
mięsa wieprzowego**
Możliwość przyuczenia do zawodu
tel. 604-104-690, tel. 509-347-601

**EKOGROSZEK
POLSKI**
worki 25 kg/luz
BRYKIET DRZEWNY
DREWNO KOMINKOWE
POLECAMY
tel. 663 33 55 17

**TANIO
I SZYBKO
RATY**
**PRODUCENT GARAŻY
BLASZANYCH**
tel. 56/ 659-06-43
668-307-725
TYPOWE I NA ZAMÓWIENIE
www.blaszaczki.pl

Wybory

SAMORZĄDOWE

**Wydawnictwo Promocji Regionu
oraz firma MKK proponują
kandydatom do samorządu
profesjonalne przygotowanie
materiałów wyborczych
w konkurencyjnych cenach.**

Oferujemy:

- profesjonalną sesję fotograficzną
- redagowanie ulotek wyborczych
- druk materiałów wyborczych
- gadżety wyborcze

Zapraszamy do kontaktu z nami
tel. 56 682 26 42
Realizujemy strategię sukcesu

INFORMATOR

Pogotowie
numer alarmowy 999
lub 112 z telefonów kom.

ZOZ Szpital Powiatowy
Wolności 27
tel. 56 689 17 35

Komenda Powiatowa Policji
numer alarmowy 997
lub 112 z telefonów kom.
Wolności 28
tel. 56 687 72 21

**Komenda Powiatowa
Państwowej Straży Pożarnej**
numer alarmowy 998
lub 112 z telefonów kom.
Matejki 11
tel. 56 689 09 00

Straż Miejska
Wolności 18
tel. 56 688 17 10

Administracja:
Starostwo Powiatowe
Wolności 44
tel. 56 688 24 50

Urząd Miejski w Wąbrzeźnie
Wolności 18
tel. 56 688 45 00

Urząd Gminy Wąbrzeźno
Mickiewicza 21
tel. 56 687 75 00

Urząd Gminy Dębowa Łąka
tel. 0 56 688 49 10

Urząd Gminy Płużnica
tel. 056 688 72 10

Urząd Gminy w Książkach
tel.(056) 68 88 167

**Urząd Miasta i Gminy
w Radzynie Chełmińskim**
Pl. Tow. Jaszczurczego 9
tel. 0 56 688 60 01

Miejski Punkt Informacji
ul. Poniatowskiego 8
tel. 056 471 99 60

Powiatowy Urząd Pracy
Wolności 44
tel. 56 688 28 00

Urząd Skarbowy
Macieja Rataja 2
tel. 56 687 17 77

**Powiatowa Stacja
Sanitarно-Epidemiologiczna**
1 go Maja 46
tel. 56 688 17 55

**Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa**
Wolności 27a
tel. 56 687 33 15

Zarząd Dróg Powiatowych
1 go Maja 61
tel. 56 687 13 79

PKP Informacja
tel. 56 621 30 44, 56 699 50 09

PKS
tel. 56 688 14 62

Horoskop 14 – 20 października

Koziorożec (22.12.-20.01.)

 Ubiegłotygodniowe emocje, związane z nieporozumieniami w domu, należą do przeszłości. Teraz możesz liczyć na wsparcie bliskich Ci osób. W pracy wszystko ułoży się po Twojej myśli. Dzięki nowemu projektowi, którego będziesz inicjatorem, wzrosną Twoje notowania u szefa. Zmobilizuj wszystkie siły, a na pewno spotka Cię nagroda. Uważaj na przeziębienia.

Byk (21.04.-21.05.)

 To jest Twój czas. Wszystko będzie szło jak z płatka. Możesz liczyć na duże zainteresowanie ze strony płci przeciwnej. W pracy na pewno szef nie obarczy Cię nowymi zadaniami, będzie spokojnie. Możesz więc wykorzystać swój potencjał towarzyski i zacząć chadzać na imprezy. Już niedługo weekend, więc umów się i poszalej na parkiecie. Dobrze Ci to zrobi.

Panna (24.08.-23.09.)

 Jesteś nadzwyczaj pracowita i staranna, a inni to wykorzystują. Proszą Cię o pomoc, bo niby sami nie poradzą sobie z zadaniami. Guzik prawda, po prostu im się nie chce. Bądź bardziej asertywna, bo współpracownicy Cię wykorzystują. Kiedy im odmówisz, zyskasz więcej wolnego czasu i spokój. Zadbaj o zdrowie. Podkrążone oczy i kołatanie serca to objawy przemęczenia.

Wodnik (21.01.-19.02.)

 Niepotrzebnie negatywnie nastawiasz się do życia. Drobne problemy, które stają na Twojej drodze, urastają do niewyobrażalnych rozmiarów właśnie przez to czarnowidztwo. Zmień myślenie na zadaniowe, a będzie Ci dużo łatwiej. W zasadzie nic złego się nie dzieje, mimo jesieni zdarzają się słonecznie dni, więc wybierz się z partnerem na spacer. Oboje tego potrzebujecie.

Bliznięta (22.05.-22.06.)

 Atmosfera w pracy doprowadza Cię do szału. I nic dziwnego, skoro szef łamie wcześniejsze ustalenia. Ale na nic się nie zdadzą Twoje nerwy, trzeba przeczekać. Jest szansa, że w najbliższych dniach wszystko powoli wróci do normy. Twój groszy okres astrologiczny mija. Zapłać mandaty, które ostatnio dostałeś i weź kilka dni urlopu. Przyda Ci się odpoczynek, by набrać dystansu.

Waga (23.09.-22.10.)

 To, jak traktujesz swoich podwładnych, pozostawia wiele do życzenia. Oni nie są od tego, by się na nich wyżywać za całe zło świata. Zastanów się nad tym. W domu powoli wszystko wraca do normy. Zaangażuj się bardziej w życie rodzinne, a będzie jeszcze lepiej. Możesz skosić trawnik, zająć się dziećmi, zabrać współmałżonka na kolację. Do wyboru, za każde działanie zbierzesz plusy.

Ryby (20.02.-20.03.)

 Masz już dosyć samotności, widzą to wszyscy wokół, tylko Ty nie chcesz się do tego przyznać sama przed sobą. Dopóki się nie otworzysz się, będzie jak jest. Firmowe spotkania integracyjne nie muszą być złem koniecznym, na nich też można zawrzeć nowe (lub bliższe) znajomości. Wychyl się ze swojej skorupy, wyjdź do ludzi. Nie każdy z nich od razu chce Cię zranić.

Rak (22.06.-22.07.)

 Masz wrażenie, że cały świat sprysnął się przeciwko Tobie. Wszyscy mają do Ciebie pretensje, nawet najbliżsi dotąd przyjaciele się odwrócili. Żyjesz jak w matni i, co najgorsze, nie bardzo wiesz, o co chodzi. Musisz przeczekać ten zły czas. Jest nadzieja, że za kilka tygodni sytuacja ulegnie poprawie. Zanim to nastąpi, unikaj sytuacji konfliktowych, bo nie warto dolewać oliwy do ognia.

Skorpion (24.10.-22.11.)

 Domowa sielanka niedługo się skończy, bo już zaczęło Cię nudzić siedzenie w czterech ścianach. Najbliżsi działają Ci na nerwy. Jak nie chcesz wpaść w depresję, zabierz się za coś nowego. Może zaczniesz się dokształcać, zapiszesz się na warsztaty rękodzielnicstwa? Wszystko to na pewno poprawi Ci humor, a po za tym pozytywnie wpłynie na Twoje kontakty z otoczeniem.

Baran (21.03.-21.04.)

 Masz sporo szczęścia. Twoje zdrowie wreszcie wróciło do normy. Uwierz w to i zacznij funkcjonować jak dawniej. Masz sporo rzeczy do nadrobienia, ale teraz bez przeszkód, stopniowo będziesz się nimi zajmować. I zobaczysz, ile radości mogą sprawiać z pozoru proste czynności. Najlepiej na początek wyjedź w ciepłe kraje, o ile masz taką możliwość. I ciesz się z życia.

Lew (23.07.-23.08.)

 Wpakowałeś się po uszy w dziwny układ. Miłość miłością, namiętność namiętnością, ale oprócz tego obok biegnie swoim torem życie. O ile nie chcesz wyjść na osobę całkowicie nieodpowiedzialną, zdejmij różowe okulary i weź się do roboty. Dosłownie, bo szef zaczyna się zastanawiać czy jest mu potrzebny pracownik stale bujający w obłokach. Zejdź na ziemię.

Strzelec (23.11.-21.12.)

 Musisz się zdecydować, o co Ci chodzi. Każda gra jest fajna i fascynująca, dopóki mieści się w jakichś granicach. Po ich przekroczeniu może być niebezpiecznie. Weź to pod uwagę przy szacowaniu ryzyka. No, chyba że ten rwący potok już Cię porwał i nie ma odwrotu. Wtedy zdrowy rozsądek już nic nie pomoże. Będzie się działo, nie zabraknie adrenaliny.

wróżka Adelajda

Pogoda	Czwartek 14.10.2010		temperatura	ciśnienie	wiatr	deszcz
	dzień 7:00 - 19:00		minimalna/odczuwalna/maksymalna			
	noc 19:00 - 7:00		5/11/12	999 hPa	13 km/h	0 mm
	Piątek 15.10.2010		7/8/10	1000 hPa	10 km/h	0 mm
	dzień 7:00 - 19:00		5/11/12	1000 hPa	11 km/h	0,6 mm
	noc 19:00 - 7:00		7/8/10	994 hPa	11 km/h	0,9 mm
	Sobota 16.10.2010					
	dzień 7:00 - 19:00		5/9/11	994 hPa	17 km/h	10,4 mm
	noc 19:00 - 7:00		2/6/7	1004 hPa	18 km/h	5,1 mm
	Niedziela 17.10.2010					
	dzień 7:00 - 19:00		1/5/6	1011 hPa	13 km/h	1 mm
	noc 19:00 - 7:00		-2/3/4	1016 hPa	5 km/h	0 mm

Zagadki Profesora

Poszło o pieniądze

Do sklepu z kapeluszami wszedł klient i wybrał kapelusz za 73 zł. Ekspedientce wręczył banknot stużłotowy. Ta, ponieważ akurat nie miała drobnych (klient także nie miał), wybiegła do sąsiadującego przez ścianę zakładu fryzjerskiego, by zmienić setkę. Po chwili wróciła, wydała resztę i zadowolony klient opuścił sklep.

Nie upłynęła minuta, jak wpadł fryzjer z pretensjami, że banknot, który mu wręczyła, jest fałszywy i wobec tego należy mu się 100 zł. Banknot rzeczywiście okazał się fałszywy. Oszukana ekspedientka usiadła przygnębiona i zaczęła liczyć, ile też straciła na nieuczciwości klienta, bo to i kapelusz mu wydała, i resztę, i teraz jeszcze fryzjerowi trzeba oddać 100 zł. Liczy, liczy i coś nie bardzo może się doliczyć, bo wypadają jej różne sumy.

Pytanie: Ile wynosiła jej strata?

Rozwiązanie zagadki z poprzedniego numeru:

Ojciec przyprowadził jedną owieczkę ze swojej stajni. Bracia mieli ich już wtedy 20, więc pierwszy dostał 10 (połowa z 20), drugi 5 (czwarta część z 20) i trzeci 4 (piąta część z 20). Została jedna owieczka, która należała przecież do ich ojca.

HUMOR

Ktoś kiedyś pozwał Chucka Norrisa do sądu. Chuck pomyślał, że może być zabawnie i poszedł. Nie mylił się. Najbardziej podobał mu się moment, w którym sędzia przyznał się do winy.

Przez wieś jadą wozy cyrkowe. Nagle do uszu jadących cyrkowców dochodzi przeraźliwy wrzask. Na podwórku, obok jednej z chałup jakiś chłop podskakuje w górę na wysokość komina, robi podwójne salto i spada na ziemię. Z jednego z wozów cyrkowych wybiega dyrektor cyrku.
— Panie, widownia będzie zachwycona! Angażuję pana! Za jeden taki skok podczas przedstawienia dostanie pan pięćset złotych!
— Eee, tam... Za pięćset złotych nie będę się co wieczór walił siekierą w nogę...

Świa- dectwo kontroli	▼	Mieszka- nka Addis Abeby	Pojazd jedno- śladowy	▼	Do kąpieli słonecznych	▼	Z koszem i gondola	Stolica Armenii	▼	Lewy dopływ Bugu
▶					Stale miejsce pracy	Miodożer				
			22		Imię de Niro		24	20		
Samiec bażanta		1	Figlarz	▶						7
			Ubranie, strój	▼						Wśród ryb
▶					Uzdol- nienie					▼
23				5	Obrot- ność					
Szacho- wy remis	▶				Produ- cent goudy					
Puszys- ta tkanina synte- tyczna		10						11		
Klatka filmowa									Skafan- der Eski- mosa	3
▶					Zwierzę łasi- cowate	Rodzaj ujścia rzeki	9	Liście marchwi		
8			6					Model opła	14	19
Nazwis- ko z filmowej sagi	▼	Węgiel i drewno na zimę		Diuna	▶			Golda, była premier Izraela		Uroczys- ty strój lub bankiet
				Pek zboża						
								Gęsta, wielko- miejska mgła		
		21								16
Jedno- stka siły	▶				Graficz- ny znak głoski					
Stolek							4			
▶								Pieniądz z Arabii Saudyj- skiej		
			17						13	
Noga psa	▶				Ryba akwa- riowa	▶				

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 24 utworzą rozwiązanie -
- aforyzm Wojtki Bartoszewskiego.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24

SUDOKU

			7			1	6	3
			9	4	6			
5		8						
		3						4
		9	8	6	1			
1		6				5		
	4		6	1				
	3				9		7	
7				2		9	6	

					4	6	5
		7				9	
			3	9	2		
	6						1
			7	8	3		
2	5						4
3	2						
						5	4
			8	5	9		7

7	6						
	3		1		9		
			9		5		
9	7			4		1	8
5				3			4
8				7			3
			4			3	
			5			2	
4	2	8				6	

2				6		1	
7				9			
1					8	3	
			3			2	
	4			2		1	
	2	1	7			5	
		2		8			
3	7		5				9
		5	2	9		7	6

		5			6	4	
				2	8		
7	6	9				5	
			8	1	3		
				4			2
3	9						4
9	3						
	5					7	8
4			2	9	7		

3			4		5		9
			7		2	5	
2	8		9				
8	1					4	5
				9		6	
6	5						2
4			2		7		
		3					8
1	2	7					3

WŁOSKA ZUPA Z CIECIERZYCY

Składniki:

- 2 ząbki czosnku
1 puszka pomidorów
1-2 szklanki bulionu
pęczek natki pietruszki
ugotowany długi makaron
- gałązka świeżego rozmarynu
4 łyżki oliwy z oliwek
1 puszka ciecierzycy
sól, pieprz

Sposób przyrządzenia:

Czosnek drobno posiekać, lekko podsmażyć na odrobinie oliwy, do-
dać gałązkę rozmarynu, pomidory i oliwę. Dusić przez 10-15 minut.
Dodać bulion, odcedzoną ciecierzycę i posiekaną natkę pietruszki.
Zupę gotować jeszcze przez 5 minut. Doprawić solą i pieprzem. Wyjąć
rozmaryn, połowę zupy zmiksować, wymieszać z resztą zupy. Poda-
wać gorącą z ugotowanym makaronem.

WŁOSKA ZUPA CEBULOWA

Składniki

- pół kurczaka
2 żółtka
2 marchewki
pół selera
4 łyżki ryżu
przyprawy
- 2 szklanki mleka
łyżka margaryny
2 pietruszki
40 dkg cebuli
natka pietruszki

Sposób przyrządzenia:

Przygotowanie wywaru: dwie ćwiartki kurczaka gotować pod przykry-
ciem co najmniej pół godziny, odszumować. Dodać warzywa i goto-
wać je do miękkości. Przecedzić.
Cebulę drobno posiekać, podsmażyć na margarynie, zalać mlekiem
i gotować na wolnym ogniu aż zmięknie. Zmiksować. Ryż zalać wy-
warem z drobiu, ugotować i połączyć z cebulą. Gotować przez chwilę
razem, wymieszać z żółtkami i posiekaną natką. Doprawić do smaku.

ZUPA MINESTRONE

Składniki:

- 1 kg kalmarów mrożonych (pokrojonych w krążki)
1/2 szklanki białej suchej fasoli
gałązka selera naciowego (ewentualnie ćwierć korzenia selera)
1 duża marchewka
2 duże pomidory
plaster dyni (niekoniecznie)
liść laurowy
4 łyżki oliwy
- sól
1 mały por
1 duża cebula
1/4 główki włoskiej kapusty
2 średnie ziemniaki
kilka gałązek natki pietruszki
kilkanaście listków bazylii
2 garście makaronu (krótkie rurki lub kolanka)

Sposób przyrządzenia:

Umytą fasolę zalać na noc 2 litrami przegotowanej zimnej wody. Marchew, ziemniaki, dynię i seler pokroić w kostkę, por,
kapustę i cebulę grubo poszatkować. Fasolę gotować w wodzie, w której się moczyła, po 30 min. dodać warzywa. Gotować
razem 10 min. Pomidory sparzyć, obrać ze skórki, usunąć pestki i pokroić, natkę i bazylię posiekać i wszystko to dorzucić
do garnka z fasolą. Gotować jeszcze 10 min. Makaron ugotować zgodnie z przepisem na opakowaniu. Odcedzić, dodać do
zupy. Na talerzach zupę posypać świeżo startym parmezanem.

A to ciekawe

Międzynarodowa choroba

W Rosji nazywana jest „chorobą polską”, w Polsce „chorobą niemiecką”, a w Niemczech „chorobą francuską”. Mowa o kile. Pacjenci cierpiący na tę chorobę wolą nie mówić o niej głośno, lecz dolegliwość ta ma fascynującą historię.

Kiła, inaczej zwana syfilisem, zawdzięcza swoją medyczną nazwę włoskiemu lekarzowi Giorlamo Fracastoro, który napisał swego czasu dzieło w języku łacińskim „Syphilis lub choroba francuska”. Bohaterem tej książki jest pasterz o imieniu Syphilus. Jest on przedstawiony jako pierwszy człowiek, który zachorował na tę chorobę, którą zesłał bóg Apollo jako karę za nieposłuszeństwo, jakie okazał mu Syphilus i jego stronnicy. Do tego czasu, jak podaje Fracastoro, kiłę nazywano „chorobą francuską” we Włoszech i Niemczech, a „chorobą włoską” we Francji. Dodatkowo Holendrzy nazywali ją „chorobą hiszpańską”, Rosjanie „chorobą polską”, Turcy „chorobą chrześcijańską”, a Taitańczycy „chorobą brytyjską”. Druga, łacińska nazwa kiły – lues – pochodzi od czasownika luere – „pokutować”. Istniały również nazwy potoczne jak: franca, choroba dworska, przydomek dworski, choroba sekretna, przymiot, pudendagra, pani franca, świerzba, dziki świerzb, syf, weneria, katar kanalicowy, ospa miłosna, niemoc kurewników i cudzołożników.

Wiemy już więc, że każdy naród próbował wcisnąć drugiemu narodowi ojcostwo tej nie-

wdzięcznej choroby. Skąd jednak tak naprawdę wzięła się kiła?

Niektórzy naukowcy uważali, że znana była w Europie od tysięcy lat, inni – że pochodzi z Ameryki, skąd przywieźli ją, spragnieni egzotycznych kobiet, marynarze Kolumba.

W Polsce pierwszy przypadek kiły odnotowano w roku 1495 – dwa lata po powrocie Kolumba z pierwszej wyprawy do Ameryki. Dotyczył on żony pewnego szewca, która zaraziła się podczas, o zgrozo, pielgrzymki do Rzymu. Naukowcy, którzy uważają, że syfilis istniał już w Europie przed epoką wielkich odkryć, jako przykład poparcia swojej tezy wskazują dzieło sztuki. Ma podobno o tym świadczyć wygląd jednej z postaci na ołtarzu mariackim Wita Stwosza – a ściślej, nie całej postaci, ale jej nosa zdeformowanego w charakterystyczny, siodlasty sposób. To jednak słaby dowód naukowy.

Choroba wlokła się za wojakiem i kojarzona była z seksualnymi ekscesami żołnierzy. Nie było w XVI, XVII i XVIII stuleciu miasta w Europie, które nie przeklinałoby żołnierzy gwałcących kobiety i zarażających je tą chorobą.

Na kiłę chorowali między in-

nymi: papież Aleksander Borgia, carowie – Piotr Wielki i Iwan Groźny, polscy królowie – Jan Olbracht, Stefan Batory i Jan III Sobieski, sławny złotnik Benvenuto Cellini, malarze – Toulouse-Lautrec, Gauguin – oraz wielu pisarzy, by wspomnieć tylko Wyspiańskiego, Baudelaire’a, Guy de Maupassanta i Heinricha Heine. Na kiłę umarł Stanisław Wyspiański i Kazimierz Przerwa Tetmajer. Choroba wyniszczyła ich straszliwie zanim odeszli z tego świata. Wyspiański nie mógł nie tylko malować czy pisać, ale także chodzić. Kiła była problemem równie poważnym, jak dzisiaj AIDS, tyle że o wiele bardziej rozpowszechnionym. Można się było nią zarazić nie tylko poprzez kontakt fizyczny, ale także przez pocałunek z osobą chorą. W międzywojennej Polsce całe rejony były objęte szczególnym ryzykiem zarażenia kiłą, na przykład ukraińskie i polskie wioski na Podkarpaciu, gdzie higiena nie istniała, a profilaktyka nie była w ogóle stosowana.

Historia leczenia kiły była jeszcze ciekawsza niż jej nazwy.

Nacieranie sproszkowaną korą drzewa gwajakowego, a następnie owijanie chorego w grube warstwy materiału, by się wypocił, należą do najbardziej humanitarnych metod. Podstawowym medykamentem stosowanym w leczeniu była rtęć i jej związki. Chorego nacierano rtęcią lub podawano mu ją doustnie, do tego poddawano go działaniu wysokich temperatur, sadząc go na przykład w łaźni parowej. Efekty takiej kuracji były nieraz o wiele bardziej makabryczne niż przebieg choroby. Nierzadko zdarzało się, że chory umierał w okropnych męczarniach. Nafaszerowany rtęcią, owrzodzony, z wypadającymi zębami, musiał jeszcze płacić złotem swoim lekarzom za to, że próbowali wyleczyć go ze śmiertelnej choroby. Terapia trwała całe tygodnie, nieraz nawet miesiąc. Była okropna.

W roku 1927 Austriak Julius Wagner von Jauregg dostał bardzo kontrowersyjnego Nobla za leczenie zaawansowanej kiły przez zarażanie malarią (gorączka szkodzi krótkom bladym jeszcze bardziej niż pacjentowi). Na szczęście penicylina odkryta przez sir Alexandra Fleminga (Nobel 1945) okazała się skuteczniejsza. Pacjent przestaje zarażać już po jednej dobie od rozpoczęcia terapii tym antybiotykiem. Jako profilaktykę zaleca się stosowanie prezerwatyw.

Piotr Wołyński

Plakat ostrzegający przed zarażeniem kiłą

Informacje o zgonach publikujemy na podstawie danych z Urzędu Stanu Cywilnego.

Kondolencje przyjmujemy w formie ogłoszeń płatnych pod nr tel. (56) 682 26 80.

† **Zawiadamiamy, że zmarła**
Stanisława Pitan
(lat 81)

† **Zawiadamiamy, że zmarł**
Tadeusz Brzósiewicz
(lat 79)

† **Zawiadamiamy, że zmarła**
Irena Sroka
(lat 79)

† **Zawiadamiamy, że zmarła**
Bronisława Brajan
(lat 85)

† **Zawiadamiamy, że zmarła**
Maria Kokoszyńska
(lat 36)

† **Zawiadamiamy, że zmarł**
Janusz Liszaj
(lat 57)

Rycina przedstawia proces leczenia chorych na kiłę

Porady specjalisty

Żywność typu fast food – przyjemność czy zagrożenie?

Hamburger, cheeseburger, kebab, kebab max, zapiekanka, frytki – co dziś wybrać? Nad tym codziennie zastanawia się liczne grono dzieci, młodzieży i dorosłych. Ale czy wybór przez nich dokonany będzie słuszny?

Żywność określana słowem „fast food” jest nam doskonale znana nie od dziś. Pod tym terminem kryje się rodzaj pożywienia szybko przygotowanego, serwowanego na poczekaniu i na ogół taniego. Największą popularność w Polsce zyskało ono w latach 2001-2006. W tym okresie liczba istniejących zakładów gastronomicznych oferujących taką żywność podwoiła się. W tego typu obiektach zwrócono uwagę na istotny aspekt, jakim jest wygoda konsumenta oraz jego doznania sensoryczne. Asortyment oferowany przez fast foody to przede wszystkim „kanapki” z kotлетem mięsnym (hamburgery, kebaby itd.) w różnych zestawach, zapiekanki, frytki, pizza itd.

Często produkty fast food dla niektórych konsumentów są alternatywą propozycji obiadowych, a nawet kolacji. Jednakże, biorąc pod uwagę wartość odżywczą tego typu żywności, należy zwrócić uwagę, że są to produkty, które w głównej mierze dostarczają tłuszczów, w szczególności kwasów nasyconych, jak również izomerów trans kwasów tłuszczowych. Zwykle posiadają wysoką wartość kaloryczną – co wynika z faktu zawartości w nich dużej ilości tłuszczów i węglowodanów. Fast foody dostarczają również nadmiernej ilości sodu (wraz z solą kuchenną) oraz ogromnych ilości cukru. Natomiast ubogie są w tzw. NNKT, czyli niezbędne nienasycone kwasy tłuszczowe. Zawierają również tylko śladowe ilości witaminy C, tiaminy (B1), witaminy E i A oraz błonnika pokarmowego – czyli tych składników, których nasz organizm potrzebuje do prawidłowego funkcjonowania.

Spożywanie fast foodów, zwłaszcza z dużą częstotliwością, przez osoby, których dieta jest nieprawidłowo zbilansowana, może przyczyniać się do powstawania licznych niedoborów, zarówno witamin jak i składników mineralnych oraz powodować otyłość.

Potencjalnym niekorzystnym skutkiem spożywania żywności fast food jest zwiększone ryzyko spożywania z dietą związków chemicznych, niekorzystnie wpływających na organizm człowieka. Do tej grupy należałoby zaliczyć: wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne, heterocykliczne aminy czy akryloamid. Podwyższenie poziomu ostatniego z wymienionych związków w artykułach spożywczych stwierdza się

wtedy, gdy dany produkt w czasie procesu przygotowania wymaga wydłużonego procesu pieczenia albo smażenia bądź wielokrotnego stosowania tego samego tłuszczu smażalniczego do przygotowania dań, wbrew panującym zaleceniom odnośnie tego procesu.

Tak naprawdę kupując potrawę w przypadkowym lokalu nigdy nie wiemy, co jemy. Jednym z najbardziej zauważalnych, a zrazem zniechęcających czynników w przypadku wyboru zakładu gastronomicznego jest ulatniająca się nieprzyjemna woń spalonego tłuszczu. Świadczy to bowiem o wysokim stopniu utlenienia tłuszczu smażalniczego, co bardzo obniża wartość odżywczą serwowanych potraw a nawet może być źródłem związków szkodliwych dla naszego zdrowia.

Ważnym aspektem jest również wybór napoju wypijanego do zakupionej żywności. Bary i restauracje, specjalizujące się wykonywaniu „szybkiego jedzenia”, oferują szeroki asortyment słodzonych napojów gazowanych. Są one źródłem nadmiernej ilości fosforanów (które mogą zwiększać ryzyko występowania osteoporozy w wieku późniejszym), jak również dużej ilości sacharozy (cukru), sprzyjającej rozwojowi nadmiernej masy ciała i cukrzycy. Należałoby zatem sięgnąć po sok owocowy lub warzywny bez dodatku cukru, lub wodę mineralną z dodatkiem plasterka cytryny lub pomarańczy.

Nie bez znaczenia jest również wygoda korzystania z fast foodów. Zakup, oczekiwanie i sama konsumpcja zajmuje bowiem niespełna kilka minut. Ale

czy takiego szybkiego dania nie można przygotować samemu? Domowy kebab, hamburger czy pizza pod względem wartości odżywczej wygrywają z produktami oferowanymi w zakładach gastronomicznych. Jak to możliwe? Cały sukces polega na doborze produktów, z których otrzymamy daną potrawę. Możemy zrobić np. kebab, w skład którego wchodzi: bułka pełnoziarnista, mięso drobiowe (grillowane lub pieczone bez dodatku tłuszczu), świeże warzywa i surówka, do tego dressing (sos) jogurtowy (zamiast tłustego sosu na bazie majonezu). Wygląda podobnie, smakuje również. Natomiast wnosi do naszej diety nie tylko składniki energetyczne, ale również witaminy, składniki mineralne i dużo błonnika pokarmowego. Taka propozycja dostarcza około trzy razy mniej kalorii niż standardowy kebab. Zatem jest świetną alternatywą dla osób dbających o sylwetkę lub będących na diecie odchudzającej, a nie umiających odmówić sobie tego typu żywności.

Należy zatem pamiętać, że zbyt częste spożywanie fast foodów może przyczyniać się do powstawania licznych chorób dietozależnych, powodując przede wszystkim nadwagę, w dalszej konsekwencji otyłość, co może z kolei być czynnikiem powstawania takich schorzeń jak: choroby układu krążenia czy niektóre nowotwory. Jeśli już chcemy skorzystać z usług szybkiej gastronomii pamiętajmy o tym, by była to tylko okazjonalna, sporadyczna przyjemność.

specjalista ds. żywienia
Karolina Słupczewska

Dolegliwości

Zgaga i wzdęcia

Współczesny styl życia w wiecznym pośpiechu, zdemenerowaniu sprzyja powstawaniu dyskomfortów ze strony przewodu pokarmowego, w tym m.in. zgagi i wzdęć. Jak sobie z nimi radzić?

Aby dobrze poznać sposoby raczenia sobie z tymi dolegliwościami należy najpierw wyjaśnić co to tak naprawdę jest: zgaga i wzdęcia.

Otóż zgaga to najczęstszy objaw choroby przełyku, która świadczy o zarzucaniu kwaśnej treści żołądkowej w górę, powyżej wypustu. Objawia się ona kwaśnością w ustach, pieczeniem w nadbrzuszu, a także nawet chrypką. Często dolegliwość ta pojawia się sporadycznie. Wówczas nie należy się nią martwić. Jednakże jeśli objawy są nasilone nie wolno bagatelizować zaobserwowanych dolegliwości. Przyczyny jej powstawania tkwią między innymi w naszym pożywieniu.

Produkty, które mogą wywoływać zgagę:

- tłuste pokarmy, które to powodują zwiększone wydzielanie cholecystokininy, związku odpowiedzialnego za zmniejszanie ciśnienia w dolnym zwieraczu przełyku;

- alkohol, gdyż zwiększa wydzielanie kwasu solnego

- napoje zawierające kofeinę w tym: kawa, herbata, napoje typu cola, ponieważ alkaloid ten wykazuje podobne działanie jak histamina, która zwiększa wydzielanie żołądkowe.

- czekolada
- orzeszki ziemne

Do czynników mających potencjalny wpływ na występowanie zgagi należy również nadwaga, otyłość, często występujące sytuacje stresowe, a także palenie papierosów.

Aby zmniejszyć prawdopodobieństwo wystąpienia zgagi nale-

ży wyeliminować lub ograniczyć z diety produkty mogące ją wywoływać.

Z kolei wzdęcia, to efekt uboczny gromadzenia się gazów jelitowych. Czynnikiem go inicjującym jest wiele. Jednym z podstawowych jest fakt szybkiego jedzenia, picia lub prowadzenia rozmowy w czasie posiłku, gdyż wówczas dochodzi do połknięcia nadmiernej ilości powietrza. Do wzdęć przyczynia się również spożywanie napojów gazowanych. Zgromadzone powietrze zalega w żołądku, skąd wydalone jest poprzez odbijanie.

Dolegliwości te mogą również towarzyszyć nietolerancji laktozy. Wynika to z faktu mniejszej aktywności lub braku enzymu laktazy, rozkładającego cukier mleczny (laktozę). Laktoza wówczas w przewodzie pokarmowym ulega fermentacji, czemu towarzyszy wzrost ciśnienia gazów. Objawy takie również obserwuje się po spożyciu pewnych produktów spożywczych, których to niestrawione resztki w jelicie grubym ulegają również fermentacji dając niepożądane objawy.

W jaki sposób zatem radzić sobie z tymi dolegliwościami? Osoby z nietolerancją laktozy powinny ze swojego menu wyeliminować mleko. Zastąpić je napojami fermentowanymi z mleka jak np.: jogurtami, kefirami itd. Należy ograniczyć lub zrezygnować ze spożywania takich produktów jak: kapusta, kalafior, groch czy fasola oraz unikać spożywania napojów gazowanych. Posiłki należy spożywać powoli w sprzyjających warunkach, bez pośpiechu. Aby zmniejszyć możliwość pojawienia się wzdęć należy dietę wzbogacić w herbatki ziołowe, przede wszystkim wybierać te na bazie kopru włoskiego, kminku i mięty pieprzowej. zalecane jest zwiększenie aktywności fizycznej, np.: poprzez spacer 30 minut po posiłku.

specjalista ds. żywienia
Karolina Słupczewska

**Zamieść reklamę swojej firmy
w Tygodniku Regionu Wąbrzeskiego
ZADZWOŃ !!! tel. (56) 682 26 80**

**CWA TYGODNIK REGIONU
WĄBRZESKIEGO**

Piłka ręczna

Udany początek sezonu

W minioną niedzielę młodzieżki Vambresii Worwo Wąbrzeźno były gospodyniami pierwszego w tym sezonie turnieju z cyklu rozgrywek, który ma wyłonić najlepszą drużynę szczypiornistek w województwie. Dziewczeta, które przed wakacjami zdobyły tytuł mistrzyń Polski Dzieci udowodniły swoją klasę, pewnie wygrywając wszystkie trzy mecze.

W turnieju uczestniczyły cztery drużyny. Oprócz gospodyń na parkiecie hali przy pływalni miejskiej wystąpiły dwa zespoły reprezentujące UKS Drwęca Nowar Lubicz oraz dziewczęta z UKS Sokół Bydgoszcz.

W pierwszym spotkaniu podopieczne Bogdana Taczyńskiego zmierzyły się z drugą drużyną z Lubicza. Początek tego spotkania

nie wskazywał na to, że gospodynie sięgną po końcowy sukces w turnieju. Piłkarki z Lubicza prowadziły od pierwszej syreny aż do 23. minuty (mecze trwały po pół godziny), oddalając się piłkarkom Vambresii nawet na cztery punkty. Jednak gdy tylko szczypiornistki Vambresii wyszły na prowadzenie, przejęły kontrolę nad sytuacją na parkiecie, ostatecznie zwyciężając

w tym spotkaniu 18:14.

Drugie spotkanie, rozegrane z dziewczętami z UKS Sokół Bydgoszcz było przysłowiowym „spacerkiem”. Piłkarki Vambresii wręcz zmasakrowały rywalki, wygrywając ten mecz w stosunku aż 30:4, tracąc w pierwszej połowie spotkania tylko jedną bramkę.

Trzeci, decydujący o końcowym układzie tabeli mecz z pierwszą drużyną z Lubicza, choć pewnie wygrany przez szczypiornistki Vambresii 19:11, nie należał do najłatwiejszych. Dziewczeta z obu drużyn odczuwały już trudy poprzednich, rozegranych niemal bez chwili odpoczynku spotkań. Stąd podczas meczu sporo było niedokładnych zagrań i fauli.

Łącznie w trzech meczach turnieju szczypiornistki Vambresii strzeliły 67 bramek, tracąc 29 goli. Najskuteczniej rzucającą zawodniczką w wąbrzeskiej drużynie była Patrycja Ptak, która zdobyła 19 bramek.

Młodzieżki kolejny swój turniej rozegrają 6 listopada, a gospodyniami tej imprezy będzie zespół UKS Sokół Bydgoszcz.

tekst i fot.
Jarek Brzuska

Alicja Grabowska walczy o piłkę z zawodniczką Drwęcy Lubicz

Przeciwnikom trudno było zatrzymać Jagodę Krause

Najwięcej punktów dla Vambresii zdobyła Patrycja Ptak

W bramce Vambresii można było liczyć na Katarzynę Majewską

I Turniej Eliminacyjny Wojewódzkiej Ligi Młodzieży 1996-97, Wąbrzeźno, 10.10.2010

UKS Vambresia Worwo Wąbrzeźno - UKS Drwęca Nowar Lubicz II	18:14	(8:11)
UKS Sokół Bydgoszcz - UKS Drwęca Nowar Lubicz I	8:33	(5:18)
UKS Drwęca Nowar Lubicz II - UKS Drwęca Nowar Lubicz I	13:23	(10:11)
UKS Vambresia Worwo Wąbrzeźno - UKS Sokół Bydgoszcz	30:4	(14:1)
UKS Sokół Bydgoszcz - UKS Drwęca Nowar Lubicz II	10:30	(6:17)
UKS Drwęca Nowar Lubicz I - UKS Vambresia Worwo Wąbrzeźno	11:19	(4:10)

Tabela końcowa turnieju:

1. UKS Vambresia Worwo Wąbrzeźno	3	6-0	67-29	3	0
2. UKS Drwęca Nowar Lubicz I	3	4-2	67-40	2	0
3. UKS Drwęca Nowar Lubicz II	3	2-4	57-51	1	0
4. UKS Sokół Bydgoszcz	3	0-6	22-93	0	0

Piłka nożna

Zazdrościli gospodarzom

W minioną środę na wąbrzeskim „Orliku” odbył się turniej piłkarski, w którym uczestniczyły drużyny złożone z uczniów szkół podstawowych i gimnazjów z terenu powiatu. Oprócz uczniów z wąbrzeskich szkół na „Orliku” zagrali chłopcy z Książek, Płużnicy i Ryńska, którzy z zazdrością spoglądali na nowoczesny obiekt sportowy.

Środowy turniej był pierwszą tego typu imprezą, rozegraną na oddanym do użytku w wakacje „Orliku”. Dobrym pomysłem okazało się zaproszenie nań także uczniów spoza Wąbrzeźna. Uczestniczyli w nim uczniowie z Płużnicy, Książek i Ryńska. Mecze rozgrywane były pomiędzy sześciuosobowymi drużynami w starszych grupach wiekowych i siedmiuosobowymi zespołami czwartoklasistów.

Cały turniej, nad którego przebiegiem czuwał Edward Wierak z wąbrzeskiego TTKF przebiegał bardzo sprawnie, co nie umknęło uwadze kibiców.

- Jestem pod wrażeniem tego turnieju, podczas niego widać, że takie boisko potrzebne było miastu i powiatowi - powiedział dziadek jednego z zawodników, który obserwował przebieg turnieju. - Dzieci ani przez chwilę nie czekały na

rozpoczęcie kolejnego meczu, a kiedy nie grały, mogły się rozgrzewać na boisku do koszykówki. Trochę szkoda, że było tak mało rodziców, ale cóż, wiadomo, że w środku tygodnia są oni w pracy. Może więc takie imprezy powinny być w soboty?

Nagrody uczestnikom turnieju wręczał burmistrz Bogdan Koszuta. Oprócz drużyn nagrodzono także najlepszych strzelców. W grupie klas czwartych najlepszym snajperem został Mateusz Lupertowicz, wśród uczniów klas piątych i szóstych - Miłosz Orylski i Kacper Sobota (po trzy zdobyte gole), a wśród gimnazjalistów najsukuteczniejszy był Patryk Budziwojski (dwie zdobyte bramki).

Słuchając wypowiedzi uczniów ze szkół spoza Wąbrzeźna można było zauważyć, z jaką zazdrością spoglądali na swoich rówieśników, którzy na co dzień mogą ćwiczyć na

nowoczesnym, sztucznym boisku nie tylko w ramach zajęć lekcyjnych, ale także po szkole. Ich wypowiedzi na ten temat można streścić w dwóch zdaniach: „Taki obiekt powinien być w każdej gminie. I to od dawna”.

Póki co, „Orlik” w powiecie jest jeden. Może więc warto pomyśleć o częstszym organizowaniu na

nim turniejów międzyszkolnych dla uczniów z terenu całego powiatu. Uczniowie pod tym względem także zgadzali się ze sobą, twierdząc, że międzyszkolna rywalizacja jest ciekawsza i bardziej mobilizuje do treningów niż „zwyczajne granie w piłkę na wuefie”.

tekst i fot. Jarek Brzuska

Gimnazjaliści z Książek z nauczycielem Tomaszem Sulikowskim

Burmistrz Bogdan Koszuta wręcza nagrodę najlepszemu strzelcowi wśród gimnazjalistów

Mecze pełne były zawziętej rywalizacji

Powiatowy turniej piłki nożnej

Szkoły podstawowe (klasy IV):

Płużnica - SP2 Wąbrzeźno	0:1
SP3 Wąbrzeźno - Książki	2:0
SP2 Wąbrzeźno - SP3 Wąbrzeźno	1:3
Płużnica - Książki	1:0
Płużnica - SP3 Wąbrzeźno	0:0
SP2 Wąbrzeźno - Książki	4:0

Wyniki:

1. SP3 Wąbrzeźno
2. SP2 Wąbrzeźno
3. Płużnica
4. Książki

Szkoły podstawowe (klasy V i VI)

Płużnica - SP2 Wąbrzeźno	0:2
SP3 Wąbrzeźno - Książki	2:0
SP2 - SP3 Wąbrzeźno	0:0
Płużnica - Książki	1:2
Płużnica - SP3 Wąbrzeźno	0:2
SP2 Wąbrzeźno - Książki	1:0

Wyniki:

1. SP3 Wąbrzeźno
2. SP2 Wąbrzeźno
3. Książki
4. Płużnica

Gimnazja:

Książki - Wąbrzeźno II	0:0
Ryńsk - Wąbrzeźno I	0:0
Książki - Wąbrzeźno I	0:0
Wąbrzeźno II - Ryńsk	1:2
Ryńsk - Książki	0:2
Wąbrzeźno I - Wąbrzeźno II	3:1

Wyniki:

1. Wąbrzeźno I
2. Książki
3. Ryńsk
4. Wąbrzeźno II

Piłka nożna

Gorzej być nie mogło

Tej jesieni piłkarze Unii Wąbrzeźno nie będą miło wspominać wyjazdów do Inowrocławia. Najpierw ulegli tam piłkarzom Goplanii, a w minioną sobotę zostali rozgromieni przez zespół Cuiavii 4:0. Był to, niestety, najgorszy mecz unitów w tym sezonie.

Mecz zaczął się dla unitów w najgorszy z możliwych sposobów. Stracili bramkę w pierwszej akcji spotkania, zanim widzowie zdążyli na dobre rozsiąść się na krzesłkach inowrocławskiego stadionu. Takie sytuacje, choć rzadko, zdarzają się na stadionach całego świata i nie muszą oznaczać porażki w całym spotkaniu. Boiskowa rzeczywistość była dla unitów bezwzględna: okazało się, że w tym spotkaniu nie będą w stanie pokazać niczego dobrego oprócz znakomitej formy Jana Wiśniewskiego, który dwoił się i troił w bramce, ratując wąbrzeski klub przed porażką w jeszcze wyższym wymiarze. Czasami wspomagali go w tym obrońcy, jednak w ich zagraniach nie było widać żadnej taktyki, raczej instynktownie przecinali lot zmierzającej do bramki piłki i wybijali ją jak najdalej od bramki, gdzie znowu trafiała pod nogi rywali.

W pierwszej połowie gospodarze mogli zdobyć przynajmniej sześć bramek, ale poprzestali na dwóch, zdobytych w 1. i 23. minucie przez Sławomira Roszaka. Trener Unii widząc brak pomysłu na grę u swoich podopiecznych,

Tylko kilka razy unicy doszli do pola karnego Cuiavii

zdecydował się już w 35. minucie na dwie zmiany, zdejmując z boiska doświadczonych Rybszlegera i Nowickiego, a dając szansę młodemu: Ciechackiemu i Murawskiemu. Jednak tylko na kilkanaście minut zmieniło to obraz gry. Po przerwie drużyna gospodarzy znowu zaczęła rządzić na boisku. Gracze Cuiavii mogli poczuć się jak na treningu – mieli wiele miejsca do rozpędzenia się, nieatakowani przez pomocników i obrońców stwarzali co i rusz groźne sytuacje pod bramką unitów, a zdobycie kolejnych bramek pozostało jedynie kwestią czasu. Szczęście sprzyjało unitom do 80. minuty, kiedy to obrońcy popełnili niewybaczal-

ne błędy i najpierw Przemysław Krajniak, a w 90. minucie Piotr Timm dostrzelili jeszcze dwa gole, ustalając wynik spotkania na 4:0.

Niestety, to spotkanie w dobitny sposób pokazało, że w naszej drużynie nie mamy zawodników, którzy potrafiliby przejąć ciężar gry – podsumował postawę swoich podopiecznych trener Sebastian Isbrandt. – Przez to nie potrafiliśmy nawiązać walki. Nikt nie wychodził do podań, które trafiały pod nogi przeciwników, nikt nie miał odwagi pociągnąć za sobą drużyny.

Spotkanie w Inowrocławiu na pewno nie wpłynęło dobrze na morale unitów. Niestety, to nie jest dobry prognostyk przed czekającymi ich w tym tygodniu dwoma derbowymi spotkaniami, które rozegrają na własnym boisku. W środę unicy podejmą o 15.30 graczy Legii Chełmża, z którymi rozegrają zaległe spotkanie. W sobotę wąbrzeskich kibiców czeka natomiast „mecz jesieni”, jak śmiało można określić derby z zespołem brodnickiej Sparty, który w ostatniej kolejce spotkań stracił pierwsze w tym sezonie punkty, remisując 2:2 z drużyną Startu Radziejów. Początek tego spotkania zaplanowany jest na godzinę 15.00.

tekst i fot. Jarek Brzuska

Przewaga graczy Cuiavii nie podlegała wątpliwościom

Ten mecz był prawdziwym bramkarskim treningiem dla Jana Wiśniewskiego

U unitów nie było widać woli walki

Cuiavia Inowrocław – Unia Wąbrzeźno 4:0 (2:0)

Bramki: 1:0 S. Roszak (1), 2:0 S. Roszak (23), 3:0 P. Krajniak (80), 4:0 P. Timm (90)

Unia Wąbrzeźno: Wiśniewski – Krysztofiak, Rzepiński, Rudziński, Gajewski (Makowski – 66.) – Markiewicz, Rybszleger (Ciechacki – 35.), Gołąb, Nowicki (Murawski – 35.), Słojkowski – Walaszkiwicz. Rezerwowi: Zubrzycki, Taczyński.

Cuiavia Inowrocław: Kowalski – Timm, Kucharski, Mazurowski, Milewski – Skonieczny (60' Krajniak), Gajkowski (Rybczyński – 85.), Abbott, Gralewski – Roszak (Semenowicz – 75.), Kretkowski.

Wyniki dziesiątej kolejki spotkań:

Cuiavia Inowrocław	4-0	Unia Wąbrzeźno
Sparta/Unifreeze Brodnica	2-2	Start Radziejów
Flisak Złotonia	5-0	Legia Chełmża
Dąb Barcin	1-1	Unia Gniewkowo
Zdrój Ciechocinek	1-3	Grom Osie
LTP Lubanie	3-0	Gopłania Inowrocław
Chełminianka Chełmno	3-2	Krajna Sępólno Krajeńskie
Noteć Łabiszyn	0-3	Pogoń Mogilno

Tabela czwartej ligi po dziesięciu kolejkach spotkań:

1. Sparta/Unifreeze Brodnica	10	28	9	1	0	23-6
2. Flisak Złotonia	10	24	7	3	0	17-5
3. Cuiavia Inowrocław	10	23	7	2	1	28-4
4. Krajna Sępólno Krajeńskie	10	19	6	1	3	25-10
5. Pogoń Mogilno	10	18	5	3	2	18-7
6. Noteć Łabiszyn	9	16	5	1	3	18-20
7. Unia Gniewkowo	10	13	3	4	3	8-10
8. Grom Osie	10	13	4	1	5	15-15
9. Start Radziejów	10	10	2	4	4	12-17
10. LTP Lubanie	10	9	2	3	5	16-20
11. Chełminianka Chełmno	9	9	2	3	4	11-19
12. Gopłania Inowrocław	10	9	2	3	5	8-13
13. Dąb Barcin	10	8	1	5	4	13-25
14. Zdrój Ciechocinek	10	6	1	3	6	15-27
15. Unia Wąbrzeźno	9	5	1	2	6	8-22
16. Legia Chełmża	9	4	1	1	7	6-21

Dobra forma bramkarza nie wystarczy, żeby wygrać mecz

Po stracie trzeciego gola unicy zupełnie stracili chęć do gry

Biegi przełajowe

Szkolne bieganie

Na plaży nad jeziorem Zamkowym odbyły się powiatowe zawody w sztafetowych biegach przełajowych. Niezwykle widowiskowa rywalizacja drużyn reprezentujących szkoły podstawowe, średnie i gimnazja z terenu powiatu wąbrzeskiego wymagała od uczestników znakomitej kondycji.

Wyrównana stawka uczniów podstawówek

Zawody rozpoczęły się z niemal godzinny opóźnieniem, którego powodem było oczekiwanie na pielęgniarkę. Jak się potem okazało, opieka medyczna pod-

czas zawodów była niezbędna.

- Musimy dbać o zdrowie młodych zawodników – powiedział koordynator sportu szkolnego z ramienia TKKF Edward

Wierak, który pełnił funkcję kierownika zawodów. – Trasa, choć ma tylko osiemset metrów, jest bardzo wymagająca. Po fragmencie przebiegającym po utwardzonym odcinku ścieżki rowerowej biegacze wpadają na sypek piasek plaży i to może odebrać im siły. Poza tym trzeba pamiętać, że biegi sztafetowe mają swoją specyfikę i drużynowe bieganie mobilizuje do większego wysiłku. Młodzi zawodnicy bardziej chcą biegać, niesieni dopingiem koleżanek i kolegów.

Jak zwykle podczas tego typu zawodów, najwięcej emocji można było zaobserwować w strefie zmian, przy której zgromadził się tłum zawodniczek i zawodników, dopingujących swoje sztafety.

Rzeczywiście, kilkakrotnie pomoc okazała się potrzebna, a doping, jaki towarzyszył biegaczom sprawiał, że szczególnie w najmłodszych kategoriach wiekowych kolejność ośmioosobowych sztafet zmieniała się jak w kalejdoskopie. Stawką tych zawodów był nie tylko tytuł najlepszej sztafety w powiecie, ale także awans do zawodów wojewódzkich.

Nie tylko uczniowie, ale wszyscy chętni do biegania będą mogli wziąć udział w drugiej eliminacji wąbrzeskiego cyklu Grand Prix. „Bieg Jesienny” odbędzie się w przyszły wtorek na stadionie Unii. Początek zawodów o godzinie siedemnastej.

tekst i fot.
Jarek Brzuska

Uczniowie szkół średnich dawali bardzo dynamiczne zmiany

Sztafetowe biegi przełajowe

Szkoły podstawowe:

Dziewczeta: 1. SP Ryńsk, 2. SP3 Wąbrzeźno, 3. SP2 Wąbrzeźno, 4. SP Książki, 5. SP Myśliwiec.

Chłopcy: 1. SP Ryńsk, 2. SP 3 Wąbrzeźno, 3. SP Myśliwiec, 4. SP 2 Wąbrzeźno, 5. SP Książki.

Gimnazja:

Dziewczeta: 1. Wąbrzeźno, 2. Ryńsk, 3. Książki

Chłopcy: 1. Wąbrzeźno, 2. Książki, 3. Ryńsk

Szkoły średnie:

Dziewczeta: 1. ZSZ Wąbrzeźno, 2. LO Wąbrzeźno, 3. ZS Wronie

Chłopcy: 1. ZSZ Wąbrzeźno, 2. LO Wąbrzeźno, 3. ZS Wronie

Nad przebiegiem zawodów czuwali nauczyciele

Zawodnicy zostawili na piaszczystej plaży wiele sił

Niektórym zawodnikom trzeba było udzielić pomocy

W strefie zmian bywało tłoczno

Zmiana w wykonaniu uczennic z Wronia